

Siunattua pääsiäistä!

Kai Kantolaa
kannattelee
luottamus Jumalaan

► Sivu 16

Periytyykö usko
perheessä?

► Sivu 4

Ota talteen
tapahtumaliite!

KOLME ATERIAA

Yhdessä syömisellä on hämmästyttävä voima. Yhteisellä aterialla ravitaan ruumista ja vahvistetaan keskinäistä yhteyttä. Jaetaan kokemuksia, nostetaan maljoja ja katsotaan toisia hyväksyvästi silmiin. Parempi vihannesvati ja ystävien seura kuin syöttöhärkä ja vihaiset katseet, sanotaan Vanhassa testamentissa.

Pääsiäisen evankeliumissa kerrotaan kolmenlaisesta ateriasta.

Kun apostolit kysyvät Jeesukselta, ”minne tahdot meidän valmistavan pääsiäisaterian?”, he tarkoittavat juutalaisten pääsiäistä. Vanhan liiton pääsiäisaterialla juhlietaan vapautumista Egyptin orjuudesta. Vapautuminen sorron alta ansaitsee juhlaansa myös tänään, jolloin oman aikamme faaraot haluavat alistaa pienempiä kansoja sortovaltansa alle.

Kun Jeesus lausuu aterian aikana, ”ottakaa ja syökää, tämä on minun ruumiini”, hän antaa vanhan liiton pääsiäisaterialle uuden merkityksen. Osallistuva saa maistaa Herran läsnäoloa ja vapautumista synnin, kuoleman ja kaiken pahan vallasta.

Tuolla aterialla Jeesus viittasi myös kolmanteen ateriaan: ”Tästä eteenpäin en maista viiniköynnöksen antia ennen kuin sinä päivänä, jona juon uutta viiniä teidän kansanne Isäni valtakunnassa.” Ehtoollisella maistetaan siis alkupaloja taivasten valtakunnan juhlapöydästä.

Ristin ja ylösnousemuksen juhlassa nämä kaikki yhdistyvät. Ehtoollisella nämä kaikki ovat läsnä.

Siksi kutsun seurakuntia ja seurakuntalaisia viettämään ristin ja ylösnousemuksen pääsiäistä.

Olet tervetullut paastonajan hillittyihin jumalanpalveluksiin ja musiikkihartauksiin, joissa kuljetaan Kristuksen kärsimystietä rukouksessa, katumuksessa ja mietiskelyssä.

Olet tervetullut kiirastorstain iltamessuun, ehtoollisen asettamisen juhlaan, jonka päätteeksi kynttilät sammuvat, urut vaikenavat ja alttari puetaan mustiin.

Olet tervetullut pitkäperjantain sanajumalanpalvelukseen ja rukoushetkiin,

TUULA HYTTINEN

joissa mietiskellään Kristuksen kärsimystä ja kiitetään hänen sovitustyöstään.

Olet tervetullut pääsiäisyön messuun, jossa Ylösnoussut tulee luoksemme ja koskettaa meitä läsnäolollaan. Jos kehosi tottelee paremmin aikaista heräämistä, olet tervetullut pääsiäisaamun kiitosjuhlaan, jossa juhlietaan ylösnousemuksen

iloa ja Kristuksen voittoa synnin, kuoleman ja Perkeleen vallasta.

Ja jotta ilosi Kristuksen ylösnousemuksesta olisi täysi, vietä rohkeasti pääsiäisateriaa yhdessä rakkaimpiesi kanssa. Olennaista ei ole ruokalajien määrä, vaan yhteinen ilo ja osallisuus Kristuksen voitosta. Taivaan juhla-ateri-

an alkupaloja kannattaa maistaa jo täällä ajassa ja arjen keskellä.

Riemullista ristin ja ylösnousemuksen pääsiäistä!

JARI JOLKKONEN
Kuopion hiippakunnan piispa

LYHYESTI

Kummiuteen ja avioliittoon vihkimiseen tehdyt aloitteet etenevät

KIRKKOHALLITUKSEN täysistunto esittää kirkolliskokoukselle kirkkojärjestyksen muuttamista niin, että aikuiselle kastetulle olisi mahdollista lisätä kummi tai kaksi kummiä. Tällä hetkellä kummi on mahdollista lisätä vain lapselle huoltajan esityksestä.

Mahdollisuus lisätä kasteen jälkeen kummi myös aikuiselle kastetulle parantaisi kastetun mahdollisuutta kristilliseen kasvuun toisen aikuisen tukemana tilanteissa, joissa alkuperäinen kummi ei mahdollisesti ole käytettävissä.

Kirkkohallituksen täysistunto esittää kirkolliskokoukselle myös kirkkojärjestyksen avioliittoon vihkimistä koskevan säännöksen muuttamista. Esityksen mukaan kirkollinen avioliittoon vihkiminen olisi mahdollista, jos toinen vihittävistä on rippikoulun käynyt kirkon jäsen. Tällä hetkellä molempien puoli-

sojen tulee olla rippikoulun käyneitä ja kirkon jäseniä. Kirkollinen vihkiminen onnistuu tällä hetkellä myös, kun vihittävistä toinen kuuluu evankelis-luterilaiseen kirkkoon ja toinen johonkin muuhun kristilliseen kirkkoon tai kristilliseen uskontokuntaan Suomessa tai ulkomailla.

Kirkkohallituksen esityksen tavoitteena on mahdollistaa moninaistuneessa yhteiskunnassa kirkon jäsenelle mahdollisuus kirkolliseen vihkimiseen myös silloin, kun tuleva puoliso ei ole kirkon tai muun kristillisen yhteisön jäsen. Samalla turvattaisiin kirkon jäsenen oikeus harjoittaa uskontoa myös avioliittoon vihkimisen yhteydessä.

Kummastakin esityksestä pyydetään vielä laintarkastustoimikunnan lausunto ennen niiden viemistä kirkolliskokoukseen.

TUULA HYTTINEN

SÄYNEISEN KIRKKO

POSTITALON seurakuntakeskus avautuu

Uusi Postitalon seurakuntakeskus on valmiina palvelemaan seurakuntalaisia.

TUULA HYTTINEN

KUOPION tuomiokirkkoseurakunnan toimistot ja monet Kuopion seurakuntien yhteiset toiminnot ovat muuttaneet pois Keskuseurakuntatalolta. Kauan kaivatut uudet tilat ovat valmiina remontin jälkeen Postitalon osoitteeseen Museokatu 4.

Kiitämme yhteistyöstä Rakennustyö Salminen Oy:tä sekä Arkkitehtipalveluita uusien tilojen remontoinnista ja sisustamisesta.

Palveluita saman katon alta

Postitalo sijaitsee Tuomiokirkon välittömässä läheisyydessä, museon ja kaupunginkirjaston vierellä. Kuopion seurakunnat omistavat Postitalon tiloista 40 prosenttia.

Sieltä löytyvät nyt Tuomiokirkkoseurakunnan toimisto, diakonian toimistot, nuorten ja lasten kerhotila sekä seurakuntien yhteiset työalat kuten perheneuvonta, viestintä, kiinteistöpalvelut, aluekeskusrekisteri ja hallintopalvelut.

Avajaiset pääsiäisenä

Pääsiäispäivänä 9. huhtikuuta vietetään juhlaa. Tuomiokirkossa klo 10 alkavan pääsiäisen messun jälkeen tarjotaan Postitalon seurakuntakeskuk-

sessä kirkkokahvit. Kello 12 piispa **Jari Jolkkonen** avustajineen toimittaa tilojen siunaamisen. Iltapäivällä kahteen saakka ovat seurakuntien tiloissa avoimet ovet. Lapsille on luvassa pääsiäismunien etsintää ja sisäpihalla pomppulinna. Tarjolla on myös grillimakkaraa ja Kalakukko-Septet soittaa puhallinmusiikkia.

Soppaa ja Klubi-iltoja

Kahtena sunnuntaina, 16.4. ja 21.5., Postitalolla on klo 11.30 keittolounas ja luento Tuomiokirkon messun jälkeen. Huhtikuun luennolla **Aarne Hagman** kertoo Raamatun linnuista ja toukokuussa **Risto Lindholm** Raamatun kasveista.

Huhtikuun viimeisenä perjantaina 28.4. klo 19 ja toukokuun viimeisenä perjantaina 26.5. klo 19 vietetään seurakuntasalissa Klubi-iltaa. Iltojen ohjelma koostuu leppoisasta yhdessäolosta runojen, tarinoiden, musiikin ja iltapalan merkeissä. Huhtikuussa illan ohjelmasta vastaavat runoilija **Elina Salminen** ja duo **Alli Helinä & Mikael Eerik**, toukokuussa laulaja-lauluntekijä **Mirkka Paajanen**. Liput 20 € ovelta, sisältää iltapalan. Käyntiosoite on Museokatu 4.

Rakennetaan yhteyttä

Postitalon seurakuntakeskuksessa on monenlaista toimintaa ja tapahtumia, joista löytyy tietoa verkosta, Kirkko ja koti -lehestä, Postitalon seurakuntakeskuksen kevään esitteestä sekä työntekijöiltä.

Tuomiokirkkoseurakunnan tilat on tarkoitettu kaikkia seurakuntalaisia varten. Uudet tilat ovat pienemmät kuin Suokadun Keskuseurakuntatalolla, mutta ne ovat kauniit ja viihtyisät. Tilat kutsuvat meitä rakentamaan yhteyttä toistemme ja seurakunnan Herran kanssa. Olette kaikki lämpimästi tervetulleita.

RISTO VOUTILAINEN
Tuomiorovasti

Tuomiokirkkoseurakunnan kevätohjelmistoon kuuluu myös kirkko-ooppera Tuomiokirkossa 2.4. klo 18 ja siihen liittyvä asiantuntijaseminaari kirjastolla klo 14 alkaen. Lue lisää tapahtumaliitteen sivulta 7.

Tuomiokirkkoseurakunnan pääsiäispyhien jumalanpalvelukset kootusti tapahtumaliitteen sivulla 8 ja muut hiljaisen viikon tapahtumat sivulla 2.

PÄÄKIRJOITUS

Minna Siikaniva
minna.siikaniva@evl.fi

Siunauksen signaalit

Suomen evankelis-luterilaisen kirkon tulevaisuus-selonteko kannustaa seurakuntia keskustelemaan tulevaisuudesta. Selonteko pyrkii ennakoimaan kirkon tulevaisuutta ihmisiä kuuntelemalla. Aineisto kerättiin kuuntelemalla ja keskustelemalla signaalihuoneissa, joita toteutettiin eri puolella Suomea.

Vuoden 2022 aineistossa yleisinä havaintoina nousivat seuraavat teemat: 1. Arjen kristillisyyden korostuu, 2. Luonto vahvistuu hengellisyyden lähteenä, 3. Kokeileva hengellisyys haastaa perinteemme, 4. Nykyinen elämänmuotomme on kestävä, 5. Perheiden monimuotoistumista ei voi ohittaa ja 6. Kuuntele-

va ja kohtaava kirkko ilahduttaa.

Kirkon tulee luoda toivoa maailmaan.

Kirkosta toivotaan muun muassa vasta-voimaa yhteiskunnassa vallitsevalle materialismille ja suorituskeskeisyydelle.

Kirkon koetaan edustavan pysyvyyttä ja vakautta monien epävarmuuksien keskellä. Ihmisen ja luonnon hyvinvoinnin ajatellaan kietoutuvan toisiinsa. Kirkon pitäisi tarjota ihmisille tapoja toteuttaa hengellisyyttä monimuotoisesti. Kirkon tulee luoda toivoa maailmassa, jonka tulevaisuuteen liittyy valtavasti epävarmuutta ja uhkia.

Signaalien keruu ja tulevan pohdinta jatkuu nyt seurakunnissa. Selonteon tavoite on innostaa kirkon työntekijät ja seurakuntalaiset keskustelemaan arjen tasolla ihmisten perimmäisistä kysymyksistä ja löytämään hiljaisia signaaleja, joita seurakuntien on syytä ottaa huomioon toimissaan.

Hyvyyden voiman ihmeelliseen suojaan olemme kaikki hiljaa kätketyt. Me saamme luottaa uskolliseen Luojaan, yhdessä käydä uuteen aikaan nyt.

Virsi 600:1

RUKOILEN

Jeesus, Sinä koit maan päällä ilot, surut ja monet muut tunteet. Ystäväsi haudalla Sinä itkit.

Jeesus, odotamme pääsiäistä ja juhlimme sitä erilaisissa elämäntilanteissa.

Vapahtaja, ole erityisesti lähellä heitä, jotka eivät nyt jaksakaan iloita.

Anna voimaa eteenpäin. Anna toivonsäteitä ja ilonpisaroita. Jeesus, kiitos, että Sinä elät!

Aamen.

Postitalon seurakuntakeskuksessa

1. kerroksessa

- + Diakoniatyön toimisto, puhelinpäivystys ma, ti ja ke, klo 9.30–11.30
- + Perheasiain neuvottelukeskus, p. 040 4848 480, soittoaika ma–pe klo 9.30–11.30
- + Tuomiokirkkoseurakunnan toimisto avoinna ma–pe klo 9–15, p. 040 4848 248
- + Aluekeskusrekisteri avoinna klo 9–15, keskusrekisteri.kuopio@evl.fi
- + Kuopion ev.lut. seurakuntayhtymän hallinto- ja kiinteistöpalvelut sekä viestintä

Pohjakerroksessa seurakuntasali ja kerhotila

KOTI, uskonto ja hengen perintö

Viime vuosikymmeninä suomalaisten uskonnollisuus on muuttunut merkittävästi. Olennaista on, mitä perheissä tapahtuu.

Vuoden 2010 jälkeen uskonollisuudesta on etäännytetty voimakkaammin kuin vielä 1990-luvulla ajateltiin.

”Perhe on ainut merkittävä katsomuksen merkityksen selittäjä koko elämän ajalta”, sanoo professori **Kati Tervo-Niemelä** Itä-Suomen yliopistosta.

Tervo-Niemelä ryhmineen tutkii katsomuksen ja arvojen siirtymistä sukupolvelta toiselle kansainvälisessä hankkeessa, johon on osallistunut uskonnolliselta taustaltaan erilaisia perheitä Suomesta, Italiasta, Saksasta, Unkarista ja Kanadasta. Kyselytutkimukseen vastasi 1 500 suomalaista ja perhehaastatteluihin 61 suomalaista 17 eri perheestä. Kaiken kaikkiaan tutkimukseen osallistui 8 400 haastateltua.

Katsomuksen siirtymisten ydintekijöitä tutkijat löysivät neljä.

Puhumisella ja turvalla annetaan tilaa valita

Ensinnäkin katsomuksen siirtymiseen vaikuttaa avoin puhuminen vastakohtanaan vaikeneminen.

”Vaikka käydään kirkossa, uskonnosta ei välttämättä perheessä puhuta. Suomalaisille ja etenkin suomalaisille miehille uskonto on yksityisasiä. Moni ei edes tiedä, onko uskonnollisuus perheessä tärkeää. Isoisien uskonnollisuus on niin vaiettua, että siitä ei yksinkertaisesti tiedetä mitään.”

Uskon asioista puhuminen onkin vanhemmille vaikeampaa kuin nuorille.

”Isovanhemmille uskonto on tabu ja pyhä. Vaikeneminen on pyhäksi tekemistä.”

Salliiko vanhempi sukupolvi nuorempien erilaisen tavan uskoa?

”Suomalaiset ovat taipuvaisia korostamaan, että perheellä ei ole katsomuksen kannalta merkitystä vaan uskonto on oma asia.”

Tätä tukee myös toinen katsomuksen siirtymiseen vaikuttava tekijä: perheen ihmissuhteiden turvallisuus ja läheisyys.

”Suomessa ollaan etäisempiä kuin muissa maissa. Suomalaiset eivät puhu, ja perheen ihmissuhteet ovat etäisiä. Meillä on yksityisyyttä ihannoiva kulttuuri: nuoret itsenäistyvät varhain, ei ole vahvaa sukupolvien yhteyttä.”

”Turvattomuus ja etäisyys näkyvät myös uskonnollisissa yhteisöissä. Aineistossamme on paljon puhetta helvetillä pelottelusta ja maailmanlopun saarinoista, mitä ihmiset juoksevat karkuun ja mikä aiheuttaa traumoja. Turvattomuus näkyy myös kuolemanpelkona.”

Kun kodissa on lämpöä ja avoimuutta, vanhemmat tuovat arvoja esille ja antavat tilaa yksilön valinnoille painostamisen sijaan.

”On tärkeää, että sanat ja teot ovat johdonmukaisia eivätkä ristiriidassa.”

Toisaalta perheen erilaiset katsomukset ja esimerkiksi yhteisöstä eroaminen voivat myös luoda pakotettua hiljaisuutta.

”Osa perheistä eivät voineet tulla samaan haastattelupöytään, koska oli niin paljon ristiriitoja, puhumattomuutta ja ylisukupolvisiakin traumoja”, Tervo-Niemelä sanoo ja viittaa mm. uskonnollisesta yhteisöstä erottamiseen tai perheen sisäisen väkivallan ja ulkoisen hyvän käytöksen ristiriitaan.

Rakenteet kantavat, kokemukset sitouttavat

Puhuminen, turvallisuus ja läheisyys ovat merkittäviä katsomuksen jatkuvuudelle. Näitä lähelle tulee uskonnollinen joustavuus: salliiko vanhempi sukupolvi sen, että seuraavilla on erilainen tapa uskoa, vai odotetaanko juuri samanlaista tapaa?

”Perheissä, joissa uskonnollisuus on siirtynyt, oli sallittu, että seuraava sukupolvi siirtyy toiseen uskonnolliseen liikkeeseen. Tällöin perhe hyväksyy erilaisen hengellisyyden ja saattaa jopa etsiä nuorille sopivaa yhteisöä.”

”On tärkeää, että nuorille tyypilliselle etäännyttämiselle annettaisiin tilaa, koska ankaraus varmistaa etäännyttämisen. Salliminen sallii myös palata takaisin.”

Neljäntenä uskonnollisuuden periytymiseen vaikuttavat rakenteet ja sisältö.

”Uskonto tarvitsee pysyviä rakenteita ja merkityksellistä sisältöä. Rakenteet pysyvät, kun yksilön oma kokemus horjuu. Yhteisöön voi kuulua, vaikka ei tänään tuntuisi hyvältä. Jos uskonto olisi koko ajan oman tunnetilan varassa, jatkuvuus on todella heikkoa. Rakenteet taas naulaavat uskonnon perheeseen niinhinkin kohtiin, jossa ollaan etäännytty.”

Rituaalit ja tottumukset kantavat: iltarukous, joulukirkko, ristiäiset ja muut uskonnolliset perhejuhlat, rippikoulu ja kouluissa uskonnonopetus. Suomesa nämä rakennetekijät ovat tutkijan mukaan olleet vankkoja.

”Rippikoulu näyttää säilyvän perheissä tärkeänä, vaikka perheen uskonnollisuus ei olisi vahvaa. Meillä rippikoululla on iso merkitys muihin maihin verrattuna, ja siihen osallistuu myös uskonnottomien perheiden lapsia.”

”Pelkät rakenteet eivät kuitenkaan riitä. Katsomuksella on oltava henkilökohtaista merkitystä, tunnekokemuksia tai kehollisia kokemuksia – jotain, mikä tuntuu.”

Tervo-Niemelän mukaan vanhemmille sukupolville hyvä käytös oli kristillisyyttä, nuoremmille tärkeää on kokemus.

”Tärkeitä ovat erilaiset uskon tulehmissen kokemukset, henkilökohtaisesti merkittävät kohtaamiset, eivät vain aivojen tasolla tapahtuvat. Jos kokemuksellisuus puuttuu, ollaan kulttuurikristittyjä.”

Uskonto piiloon vai osaksi elämää?

Kumpi sitten siirtyy helpommin: uskonnollisuus vai uskonnottomuus?

”Tutkimuksemme mukaan uskonnotomat onnistuvat paremmin katsomuksensa siirrossa kuin uskonnolliset, keskimäärin kaksi kertaa paremmin. Uskonnottomuutta ihannoidaan.”

Tällä hetkellä Suomessa erityisesti naiset ja tytöt erkaantuvat kristillisyydestä ja henkisyydestä, nuoret miehet taas lähentyvät. Samaan aikaan myös vahvasti uskonottomilla on vaikeuksia siirtää katsomustaan eteenpäin.

Isien usko on niin vaiettua, että siitä ei tiedetä mitään.

Kati Tervo-Niemelän mukaan tavoilla on taipumus säilyä puhetta paremmin, mikä on haaste nimenomaan sanaan perustuvassa luterilaisessa kirkossa.

”Meillä on vallalla tietty ’uskonnottomuus tekee hyvää’ -eetos ja ajatus siitä, että uskonto pitää piilottaa. Tämän tutkimuksen valossa asia on juuri päinvastoin. Uskonto näyttäytyy ensisijaisesti voimavarana: uskonnollisissa perheissä suhteet ovat keskimäärin läheisempiä, ja lapsuus on koettu turvallisempaan.”

”Jos seurakunnat eivät voi tehdä yhteistyötä koulujen kanssa, viedään pois lapsilta ja nuorilta mahdollisia tukielementtejä. Kun nuorilla menee muutenkin heikosti, ei pitäisi kieltää läheisten ja lämpimien aikuisten läsnäoloa. Sulkeamisen ja vaikeuttamisen sijaan pitäisi olla monikulttuurisella tavalla avaamassa yhteyksiä. Läsnäololla voisi olla hyvinvointia tukeva merkitys siinä missä rippikoulullakin tutkimusten mukaan on.”

SINI-MARJA KUUSIPALO

Luento Uskonnollisuuden muutos ja uskonnon välittyminen sukupolvelta toiselle suomalaisissa perheissä to 11.5. klo 14 Alavan kirkossa, tutkijatohtori Laura Kallatsa.

MITÄ MIELESSÄ?

NIKO NEVALAINEN / KUOPION KAUPUNKI

Innostu kulttuurista luotsin kanssa

Kuopiossa toimii vapaaehtoisia kulttuuriluotseja, joiden seurassa ikääntyneet pääsevät niin esityksiin, museoon kuin kirjastoon.

Kuka voi saada kulttuuriluotsin?

”Viime vuonna uudistimme tätä vapaaehtoistoimintaa niin, että kulttuuriluotsin voi saada kaverikseen kuka tahansa yli 60-vuotias, joka kokee jonkin esteen kulttuuripalvelujen käyttämiseen. Riittää, että on tarve saada ystävä. Monesti jarruna on yksinäisyys, heikko liikuntakyky tai jokin psyykinen este. Nyt kaipaamme näitä asiakkaita luotseillemme”, kertoo kaupungin kulttuurisuunnittelija **Kirsi Rönkkö**.

Missä kulttuuriluotsin kanssa voi käydä?

”Kuopiossa on laadukkaat ja hyvät kulttuurikohteet, joita haluamme tehdä saavutettavammaksi. Ensisijaisesti välitämme vapaaehtoisia käynteihin Kuopion kaupunginteatterissa, kaupungin museoissa, kirjas-

toissa, kaupunginorkesterin ja konservatorion konserteissa sekä VB-valokuvakeskuksessa, ortodoksisessa kirkkomuseossa Riisassa ja Kuvakukon elokuvanäytöksissä. Tilaa maksaa itse vain oman pääsymaksunsa, kaupunki hoitaa kulttuuriluotsin kulut. Luotsin voi pyytää mukaan myös maksuttomiin tapahtumiin. Kulttuuriluotsi ei ole opas vaan kaveri ja vertainen, joka auttaa tarvittaessa.”

Mitä luotsit tekevät ryhmissä?

”Kulttuuriluotsit vierailevat myös ikääntyneiden ryhmissä valmiin kulttuuri- tai muistelumateriaalin kanssa. Aiheina on mm. taide, tanssi, kaupunkikuva, kädentaidot ja koulumaiset. Mukana on aistimateriaalia, kuten musiikkia, katseltavaa, haisteltavaa ja hypisteltävää. Tällaisen vierailun voi tilata vaikkapa ikääntyneiden asumis-

palveluyksikköön, asukastiloihin tai järjestön tilaisuuteen.”

Miten paljon kulttuuriluotseja Kuopiossa on?

”Koulutimme talvella lisää luotseja, heitä on nyt parikymmentä vapaaehtoista. Tällä hetkellä lähes kaikki heistä on yli 60-vuotiaita, aktiivisia, kulttuurin suurkuluttajia. Luotsit käyvät myös tapahtumissa esittelemässä toimintaa.”

Lisätietoja: kulttuurisuunnittelija Kirsi Rönkkö (044 718 2469, kirsi.ronkko@kuopio), www.kuopio.fi/ikaihmiset3

SINI-MARJA KUUSIPALO

ARKISTOJEN AARTEITA

Päätoimittajat sivuvirasta päätoimisiksi

TILAUSMAKSULLISESTA Siunausta koteihin -lehdestä tuli ilmaislehti vuonna 1960 ja nimi-kin vaihdettiin kohta Kirkko ja kodiksi. Tuomiorovasti **Samuli Aaltosen** jälkeen päätoimittajan vastuun otti vuonna 1968 **Markku Elonheimo**.

Markku Elonheimo oli seurakuntayhtymän keskusrekisterin johtaja. Hänen päätoimittajuutensa kesti 19 vuotta. Oman toimen ohella toimineiden pappispäätoimittajien kausi ei vielä häneenkään päättynyt, vaikka vuonna 1987 lehteen kiinnitettiin tiedotussihteeriksi lehden historian ensimmäinen ammat-
tijournalisti **Lahja Pyykönen**. Elonheimon seuraaja oli kirkkoherra **Reijo Mattila**. Lahja Pyykönen oli päätoimittajana vuosina 1993–2013.

LAHJA Pyykösen päätoimittajakauden uutuuksia olivat uskon ulottuvuuksia peilaavat henkilöhaastattelut. Kirkko ja koti 20.3.1987.

Lahja Pyykönen (myöhemmin **Wilhelmiina Honkanen**) oli aikaisemmin toiminut pitkään Kotimaa-lehden toimitussihteerinä. Hänellä oli uudenlainen journalistin ote ja hän siirsi lehdes-
sä painopistettä autereisena esitetystä kirkosta seurakunnan

monimuotoisuuteen, rakenteista ihmiseen.

KAIIJA VUORIO

HAUTAUSTOIMISTOT

Palvelemme teitä kaikissa hautausjärjestelyihin liittyvissä käytännön asioissa luottamuksella, yksilöllisesti ja ammattitaidolla

Toimialueena Kuopion seutu ja lähikunnat

Iltaisin ja viikonloppuisin
puh. 040 585 0456

toimisto@hautauστοimistoparviainen.fi

www.hautauστοimistoparviainen.fi

Hautauστοimisto Parviainen Oy

Savonkatu 18 | 70110 Kuopio | ma-pe 9-16 | puh. 017 261 3771

*Suru on
hitaasti vaalenevia varjoja...*

**Hautauστοimisto
J. NURRO OY**

Kauppakatu 55-57, KUOPIO, puh. 040 505 6287
hautauστοimisto@nurro.fi www.nurro.fi

Olemme apunasi surun hetkellä.
Hienotunteisesti. Kokonaisvaltaisesti.
Asiantuntevasti.

HAUTAUSTOIMISTO Länsivuori

Savonkatu 25, Kuopio
Puh. 017 261 6531, 040 512 1035
www.lansivuoriky.fi

SURUN KOHDATESSA:

Koivumäen Kartano Oy
Koivumäenkuja 18, 70800 Kuopio
Puh: 017 3614 291
kartano@koivumaenkartano.com
www.koivumaenkartano.com

Niiranen
HAUTAUSTOIMISTO 1953

Kuopion Hautauστοimisto Oy Niiranen
Savonkatu 24, 70110 Kuopio
Puh: 017 261 3686
kuopion@hautauστοimistoniiranen.fi
www.hautauστοimistoniiranen.fi

KIVIPALVELUT

HAUTAKIVET SUORAAN VALMISTAJALTA

VARPAISJÄRVEN GRANIITTI OY
Savonkatu 24, Ollinpuisto,
Kuopio, puh. 017 263 3408
Graniittintie 7, Varpaisjärvi
puh. 017 771 811
Myös lisänimen kaiverukset
ja kivien entisöinnit

**KIVI
PAJA** *Kiven
Kauneutta
Kunnioittaen*
20-vuotta

- Lisänimen kaiverrustyöt
- Hautakivet ja entisöintityöt
- Pronssituotteet, Kivilyhdyt
- Paikallista palvelua

Kivipaja Sari Kämäräinen
Paja/toimisto:
Jääskelänkatu 1, 70780 Kuopio
myynti@kivipajasarik.fi
www.kivipajasarik.fi
puh. 050 575 0004

KIRKKON hallitusohjelmataavoitteena kriisinkestävä yhteiskunta

Suomen evankelis-luterilaisen kirkon hallitusohjelmataavoitteet 2023: Kriisinkestävä yhteiskunta – turvaa, toivoa ja luottamusta ihmisten arkeen.

KIRKKO kutsui eduskuntapuolueiden puheenjohtajat keskustelemaan arvoista.

Kirkkohallitus on hyväksynyt sisällöllisesti hallitusohjelmataavoitteet vuosille 2023–2027. Hallitusohjelmataavoiteesityksen kantavana teemana on yhteiskunnan kriisinkestävyyden vahvistaminen. Kirkko haluaa olla rakentamassa turvaa, toivoa ja luottamusta ihmisten arkeen. Henkisen kriisinkestävyyden vahvistaminen on

seurakuntien perustyötä. Sen merkitys on huomioitu myös yhteiskunnan turvallisuusstrategiassa.

Kirkon hallitusohjelmataavoite-esitys on laadittu kirkkohallituksen asiantuntijoiden osaamista hyödyntäen. Valmistelun aikana kuultiin piispoja ja kirkkohallituksen täysistunnon jäseniä.

Ihmisten luottamusta vahvistettava

Koronapandemia, sota Ukrainassa, ilmastokriisi ja luontokato sekä talouden tilan heikkeneminen ovat tuoneet meidät yhteiskuntana perimmäisten inhimillisten ja yhteiskunnallisten kysymysten äärelle. Usko hyvään huomiin on koetuksella, kun terveytemme, turvallisuutemme ja taloutemme

perusteet ovat uhattuina. Arvomme ja valintamme joutuvat haastetuiksi.

Seuraavan vaalikauden tärkein tehtävä on vahvistaa ihmisten luottamusta ja tulevaisuuskonetta. Suuntana pitää olla sosiaalisesti ja ekologisesti kestävä yhteiskunta, jossa pidämme huolta jokaisesta apua tarvitsevasta ja kannamme vastuuta yhteisestä luomakunnasta.

KOLUMNI

Tyytyväisyys hyvän mitaksi

Pahuus lannistaa, mitäköi ja tekee tilaa pelolle, mutta hyvyys kannattelee elämää. Siksi sinun ja minun tehtävänä on lisätä hyvyttä maailmaan joka päivä. Hyvyyden lisääntyminen ei ole keltään pois.

Mutta mistä tietää, mikä on hyvää ja mikä ei? Hyvää on se, mikä vie ihmiskuntaa eteenpäin. Voimallisin hyvä on sellaista, mihin mahdollisimman moni voi yhtyä.

Tieto edustaa hyvää – tietämättömyys ei. Rauha on suorastaan pyhää, mutta sota ei. Terveyttä ylläpidetään ja sairautta vastustetaan kaikkialla maailmassa. Ihmisten samanarvoisuus tekee yhteiskunnasta vahvan, mutta eriarvoisuus murtaa yhteenkuuluvuutta.

Eivätkä ihmiset niin pahoja ole, että haluaisivat tieteen tahtoon ilmastonmuu-

tosta jouduttaa, lajikatoa kiihdyttää ja luonnonvarat loppuun käyttä. Ei, vaan vallalla olevassa tyytymättömyyden ilmapiirissä mikään ei riitä. Tarpeeksi on vähän enemmän kuin se, mitä nyt on.

Vallalla olevassa tyytymättömyyden ilmapiirissä mikään ei riitä.

Mitäpä jos autetaan toisiamme tulemaan tyytyväisemmiksi. Eikö lisääntyvä tyytyväisyys ole aikamoinen hyvän mitta? Sen huomaa, kun kokeilee, mistä hinnasta olisi valmis myymään tyytyväisyytensä pois.

Tyytyväistä mieltä saa lisää, kun kiinnittää huomiota siihen, mitä jo on – ei siihen, mitä puuttuu. Monet asiat ovat tälläkin hetkellä kovin hyvin. Luet juuri nyt tätä kirjoitusta, mikä osoittaa, että olet elävä olento. Olet myös vapaa, sillä voit lopettaa tai jatkaa lukemista oman tahtosi mukaan. Myös monta muuta asiaa on elämässäsi juuri nyt hyvin.

Kukaan ei tiedä varmuudella millainen huomina on. Epävarmuudesta huolimatta on varmaa, että huomiin voidaan vaikuttaa. Ehkäpä vallalla olevia kielteisiä kehityskulkuja käännetäänkin parhaiten siten, että lisätään tyytyväisyyttä?

ARTO O. SALONEN

Poliitikot koolla

Suomen evankelis-luterilainen kirkko kutsui eduskuntapuolueiden puheenjohtajat keskustelemaan arvoista helmikuun lopussa Helsingin Tuomiokirkon kryptaan. Keskustelua johdattelivat arkkipiispa **Tapio Luoma** ja Marttaliiton pääsihteeri **Marianne Heikkilä**. Keskustelussa olivat mukana nykyisten eduskuntapuolueiden edustajat: puoluevaltuuston puheenjohtaja **Sirpa Paatero** (SDP), varapuheenjohtaja **Sebastian Tynkkynen** (Perussuomalaiset), puheenjohtaja **Petteri Orpo** (Kokoomus), puheenjohtaja **Annika Saarikko** (Keskusta), puheenjohtaja **Maria Ohisalo** (Vihreät), puheenjohtaja **Li Andersson** (Vasemmistoliitto), varapuheenjohtaja **Henrik Wickström** (RKP) ja puheenjohtaja **Sari Essayah** (Suomen Kristillisdemokraatit).

Arvokeskustelussa puoluejohtajat pohtivat kirkon hallitusohjelmatavoitteiden sisältöä.

Seitsemän hallitusohjelmatavoitetta

1. Eriarvoisuuden vähentäminen vahvistaa yhteiskuntarauhaa.

Perusturvan tasoa on nostettava sosiaaliturvan kokonaisuudistuksen yhteydessä. Sosiaaliturvajärjestelmästä on tehtävä nykyistä yksinkertaisempi, moninaiset elämäntilanteet paremmin huomioiva ja aktiivisuuteen kannustava.

2. Nuorten hyvinvointiin panostaminen luo tulevaisuususkkoa.

Nuorten mielenterveyspalvelujen kehittämiseksi jokaisessa kunnassa nuorella on oltava mahdollisuus matalan kynnyksen terapiatukeen.

3. Tasapainoinen aluekehitys rakentaa luottamusta.

Hallitus laatii aluekehittämisen strategian, joka mahdollistaa maan eri osien vahvuksien hyödyntämisen. Samalla on tarpeen selvittää, millaisen infrastruktuurin ja peruspalveluiden tason voidaan katsoa toteuttavan kansalaisten yhdenvertaisuutta.

4. Uskonnonvapaus tuo turvaa ja toivoa ihmisten elämään.

Kirkkojen ja uskonnollisten yhteisöjen toimintavapaus ja -mahdollisuudet on turvattava myös tulevaisuudessa.

5. Uskontolukutaito vahvistaa keskinäistä ymmärrystä.

Koulun uskonnonopetusta ja varhaiskasvatuksen katsomuskasvatusta on kehitettävä ja vahvistettava. Suomalaisessa koulussa on jatkossakin oltava yleissivistävää opetusta, joka tarjoaa lapselle ja nuorelle mahdollisuuden ymmärtää omaa uskontoaan sekä oppia muista uskonnoista ja katsomuksista.

6. Oikeudenmukaisuuden ja solidaarisuuden edistäminen rakentaa turvallisempaa maailmaa.

Kehitysyhteistyömäärärahoja on nostettava niin, että päästään uskottavalle polulle kohti 0,7 prosentin tasoa bruttokansantulosta vuoteen 2030 mennessä parlamentaarisen kehityspolitiikan ylivaalikautisen selon-teen linjaamalla tavalla. Samalla on lisättävä Suomen tukea vähiten kehittyneille maille.

7. Ilmastokestävän elämäntavan edistäminen on hyvinvoinnin perusta.

Ilmastomuutoksen hillintä ja siihen sopeutuminen on tehtävä sosiaalisesti oikeudenmukaisella tavalla. Myös ilmastomuutoksen hillitsemiseksi tarvittavia kustannuksia on jaettava sosiaalisesti oikeudenmukaisella tavalla niin kotimaassa kuin globaalisti.

KESKUSTELUA oli johdattamassa arkkipiispa Tapio Luoma yhdessä Marianne Heikkilän kanssa.

ASIANAJOTOIMISTOT

ASIANAJOTOIMISTO KOLARI & CO

Henkilökohtaista palvelua mm.
perhe- ja perintöoikeudellisissa asioissa
Perunkirjoitukset, testamentit, edunvalvontavaltuutukset ym.
Aapeli Kauppakatu 28, 2. krs, 70110 Kuopio | puh. 017 265 7777
toimisto@kolari-co.fi | www.kolari-co.fi

Perunkirjoitukset, perinnönjaot, testamentit ym.

ASIANAJOTOIMISTO ESA AIRAKSINEN

Vuorikatu 26 A, 4. krs, Kuopio
050 3522516, www.esairaksinen.fi

Koillis-Savon oma asianajaja Suomen asianajajaliiton jäsen Pekka Vartiainen

Perhe- ja jäämistöasiat, testamentit,
perunkirjoitukset, perinnönjaot

rikosasiat, riita-asiat ym.

Nilsiantie 81, Nilsä | p. 045 631 6960
pekka.vartiainen@parvarky.fi
www.lakiasiantoimistopekkavartiainen.fi

KOKOUS- JA JUHLAPALVELUT

Tunnelmalliset juhlatilat Piispantalossa

Kuopion Muotoiluakatemia, Piispankatu 8, 70100 Kuopio

sari.satuli@muotoiluakatemia.fi

044 731 8005

KUOPION MUOTOILU
AKATEMIA.

KUOPION
ROUVASVÄEN
YHDISTYS RY

SEKALAISET

APUA ASIAKIRJOJEN LAADINTAAN

Perunkirjoitukset, veroilmoitukset,
edunvalvontavaltuutukset ja testamentit
sekä erilaisten lomakkeiden täyttö.
Kysy tarjous!

Kuopion Invalidit ry.

Savonkatu 16, puh. 0440 378 451
toimisto@kuopioninvalidit.fi

TYÖPAIKAT

Tarjoamme töitä 15-35 h/viikko kotona
käsien tehtäväksi tai toimiston mukavassa
porukassa. Koulutamme asiakasneuvot-
telijoita markkinointitehtäviin. Sopii lisä-
ansioiksi eläkeläisille, toisen työn ohelle
tai kokopäivätoiksi. Hae soittamalla
Annille **050 518 3268** tai **doony.fi**

Puh. klo 16 jälk. 0400 249 970
lyhytterapiavisio.wordpress.com

Mainosmyynti Eine Kotamaa 050 315 5849

eine.kotamaa@hillagroup.fi

Seuraava julkaisupäivä 26.4.,
varaukset 12.4. mennessä.

hilla
group

Joskus
viimeisissä
sanoissa
**LOISTAA
VALO**

Viimeinen kohtaaminen läheisen kanssa jää mieleen. Joskus se on ollut arkinen hetki yhdessä eikä kumpikaan ole aavistanut, että se olisi viimeinen. Kuolema kun tuli aivan yllättäen.

Tätä tapaamista muistellaan sitten jälkeinpäin. Mitä sanoimme silloin? Minkälaisen jäljen jätimme toisiimme? Mahtoiko edesmennyt tietää, miten tärkeä hän oli minulle? Sitä kun ei tullut koskaan sanottua kunnolla. Oletin vain, että hän tietää sen. Olimmehan ystäviä.

On tärkeää kiittää ajoissa

Toisen viimeiset sanat saattavat jäädä pyörimään mielessä. ”No hei nyt sitten.” tai ”Voi hyvin.” Ne melkein kuulee, kun niitä pysähtyy muistelemaan. Joskus ne kertovat kuoleman äkillisyydestä. ”Vien petivaatteet pyykkiin”, **Matti Nykäsen** kerrotaan sanoneen, ja sitten haimatu-lehdus lyyhisti hänet kylpyhuoneen lattialle.

Sairasvuoteella kohdatessa tajutaan edessä olevan ajan rajallisuus.

Sairasvuoteella kohdatessa tajutaan edessä olevan ajan rajallisuus. Joskus tiedetään, että nyt olemme jättämässä jäähyväisiä. Sanoja on silloin vaikea löytää. Ehkä muistellaan yhteisiä vaiheita ja todetaan sitten: Kiitos kaikesta, oli meillä paljon hyvää.

Puolisoa hyvästellessä kiittäminenkin tuntuu liian vähältä. Mitä elämänkumppanille voi sanoa viimeisen portin edessä? Miten vuosikymmenten mittaisen yhteisen matkan voi päättää? Ei siihen mitkään sanat riitä. Eikä kosketukseen.

Joka tapauksessa on tärkeää kiittää toista ajoissa. Kun vakava sairaus on edennyt pitkälle, toisella ei ole enää voimia puhella. Monen sairaalapa-papin kokemus vahvistaa tämän. Siinä vaiheessa, kun ollaan tosi huonossa kunnossa, ajatus ei enää kulje. Kaikki voimat menee omaan olemiseen. Läheisiä ei jaksa hyvästellä kunnolla, voi vain hennosti puristaa kädestä.

Mieli kirkastuu viimeisellä hetkellä

Edesmenneen viimeiset sanat ovat aina herättäneet suurta kiinnostusta. Ikään kuin niihin tiivistyisi jotakin olennaista elämästä.

Antiikin aikana uskottiin, että viimeisellä hetkellä mieli kirkastuu hetkeksi. Kun ruumiin ote sielusta on herpoamassa, ihminen näkee verhon läpi tulevaan maailmaan. Niinpä hän saattaa sanoa jotakin syvällistä tai arvoituksellista.

Esimerkiksi myrkkymaljan juonut kuolemaan tuomittu **Sokrates** muistutti ystäviään, että heidän tulee uhrata

Asklepiokselle kukko. Filosofi näet halusi kiittää lääketieteen jumalaa myrkystä, jolla hänen sielunsa vapautetaan ruumiin vankilasta. Nyt hän astuisi vihdoinkin taivaan maailmaan, jossa hän näkisi kirkkaasti sen, mitä hän vain hapuilemalla tavoitti tässä ajassa.

Hieman ennen viimeisiä vaiheita ihmisen voimat palautuvat hetkeksi.

Tämä mielikuva on ohjannut ajatusta kuolinhetkestä pitkälle uuteen aikaan saakka. Kun portti tulevaan maailmaan alkaa raottua, poisnukkuva näkee sinne hetken ajan. Tätä uskomusta vahvisti se nykyäänkin tunnistettu ilmiö, että joskus hieman ennen viimeisiä vaiheita ihmisen voimat palautuvat hetkeksi. Ajatus selkeytyy ja puhekyky palaa niin, että saattoväki hämmästy. Ehkä rajan takaa virtaa häneen tulevan maailman elämää.

Ylimaalliset merkitykset korostuvat

Tuon hetkellisen voimaantumisen takia viimeisten hetkien tapahtumissa on nähty ylimalaisia merkityksiä. Ja etenkin aivan viimeisissä sanoissa.

Tämä luonnollisesti vaikutti siihen, miten kuolinvuoteen vaiheita muistettiin jälkeinpäin. Usein johonkin yksityiskoh-taan sijoitettiin erityistä merkitystä. Asti-an kaatuminen tai koiran haukahtaminen kertoi kuolonengelin tulleen jo lähelle.

Eriyisesti tärkeiden ihmisten lähtökertomusta väritettiin anteliaalla pensselillä. Viimeisiin sanoihin tiivistettiin jotakin olennaista hänen elämäntyös-tään. Kirjailijat huomioivat tämän kuvatessaan suurten nimien lähtöä tästä ajasta. Jo Raamatun teksteistä löytyy kuolinvuoteen kohtaukseksi kutsuttu kirjallisuudenlaji. Esimerkiksi patriarkka Jaakob siunaa kaksitoista poikaansa, antaa ohjeet hautaamistaan varten ja käy sitten vuoteeseen kuolemaan. Kunkin pojan monisanaudessa siunauksessa nähtiin ennustuksia heidän tulevan sukunsa vaiheista.

Et lähde täältä yksin

Jeesus Nasaretilainen muistettiin suurena opettajana ja ihmeiden tekijänä, joten evankeliumien laatijat harkitsivat tarkoin, mitä he ilmoittaisivat hänen viimeisiksi sanoikseen. Niinpä meille on tallentunut niistä peräti kolme erilaista versiota.

Johanneksen evankeliumissa Jeesus kuvataan taivaallisena olentona, jota tämän maailman koettelemukset eivät juuri ravistele. Se näkyy hänen viimeisissä sanoissaankin. ”Se on täytetty”,

Jeesus sanoi, kallisti päänsä ja antoi henkensä. Häntä ei siis surmattu, vaan hän antoi itse oman henkensä. Muut evankeliumit kuvaavat hänet inhimillisempänä hahmona.

”Isä, sinun käsiisi minä uskon henkeni”, lausuu Luukkaan Jeesus henkäistessään viimeisen kerran. Tässä näkyy Jeesuksen luottamus taivaalliseen Isäänsä. Hän tietää, kenen syliin hän tulee jäämään.

Jeesus ei silti kuole vain oman uskonsa varassa. Hänen viimeiset sanansa ovat sitaatti eräästä psalmista. Tällä Luukas kertoo, että Jeesus nojasi kuollessaan Jumalan ihmisten yhteiseen uskoon. Hän lausui saman rukouksen, minkä lukematomat muut.

Tässä tulee ilmaistua kristillinen ikotuu-s. Ihminen ei ole yksin viimeisel-lä hetkellä. Rajan takaa tullaan häntä vastaan. Enkelit ja edesmenneet ojentavat hänelle kätensä. Me saattelevat emme näe sitä, mutta poislähtevä tietää sen.

Monta kertaa raportoidut lähel-lä kuolemaa kokemukset (NDE) tukevat tätä uskoa. Kuoleva kokee kulkevan-sa jonkinlaisen pimeään putken läpi kohti kirkasta valoa, jossa hän kohtaa itselleen tai uskonperinteelleen tärkeitä henkilöitä. Mutta sitten matka keskeytyy, hän palaa kehoonsa ja ehkä havahtuu siihen, kun häntä elvytetään.

Syystäkin kuolemaa kutsutaan viimeiseksi portiksi. Se on suljettu meiltä elävil-tä, mutta kerran se avautuu. Ja se johtaa jonnekin, kuten portit tekevät. Viimeisen portin takaa avautuu uusi piha, uusi talo, uusi maailma. Kuolema ei siis ole loppu, vaan uuden alku.

Joskus kuolema valitsee väärin

”Jumalani, miksi minut hylkäsit?” Nämä olivat Markuksen ja Matteuksen evan-geliumien mukaan Jeesuksen viimeiset sanat. Jälleen siteerataan psalmia, tällä kertaa erästä valituspsalmia.

Tältäkin kuoleman edessä tuntuu. Elämä pettää ja hylkää. Jään yksin. Suru pistää erityisen kipeästi, jos elämä päättyy aivan liian aikaisin. On vaikea hyväksyä, että nuorena nukkunut ei saanut kokea sitä, mitä me muutkin.

Jumalan sallimuksia on toisinaan mahdotonta ymmärtää.

Lapsensa menettäneet vanhemmat saattavat sanoa, että kuolema erehtyi sukupolvesta. Olisi ollut meidän vuoromme, ei lapsemme.

Myös masentunut voi kokea Jumalan hylänneen hänet. Kaikesta on kadonnut toivo ja merkitys. Mikään ei tunnu miltään. Elämän voima on imetty minus-ta pois. Jäljellä on vain ihmisen haamu.

Näinkin Jeesuksen siteeraamassa psalmissa valitetaan: ”Mutta minä olen maan mato, en enää ihminen.”

Jumalan sallimuksia on toisinaan mahdotonta ymmärtää. Tai kestää. Ankarat vastoinkäymiset voivat riistää ihmiseltä kokonaan uskon hyvän Juma-lan kaitselmukseen.

Ehkä näin tapahtui kuuluisalle **Charles Darwinille**. Toisin kuin usein luul-laan, teoria evoluutiosta ei saanut häntä luopumaan uskosta rakasta-vaan, persoonalliseen Jumalaan. Sen teki hänen kymmenvuotiaan tyttärensä kuolema raskaaseen sairauteen. Anka-ra kärsimys omassa perheessä söi tutki-jalta uskon siihen, että luonnonjärjes-tyksen taustalla voisi olla hyvä maail-mankaitsija.

Älä lähde täältä katkerana, jos se vain on mahdollista.

Joskus kärsimys vie uskon Jumalan hyvyyteen, mutta ei aina. Usko voi myös antaa voimaa kestää elämän kipeät-kin kolhut. Jeesuksen risti kertoo, että Jumalan Poika tuntee minun kipuni ja kantaa niitä kanssani. Niinpä Taivas ei ole hylännyt minua, kuten se ei hylännyt Poikaansakaan. Pimeimmällä hetkellä vain näytti siltä.

Lähde rauhassa

Voitko antaa anteeksi sinua satuttaneel-le? Voitko siitakin huolimatta, että hän ei edes pyydä? Näin teki ensimmäinen kris-titty marttyyri **Stefanos**, joka kivitettiin hengiltä. Viimeisinä sanoinaan hän pyysi: ”Herra, älä vaadi heitä tilille tästä synnis-tä!” Hän siis rukoili tappajiensa puolesta ja pyysi heille armoa.

Stefanoksen suurisydämyyttä ei pidä ylitulkita. Hän pyysi pahantekijöil-le armoa taivaallisen tuomarin edes-sä, mutta ei maallisen. He ovat edelleen vastuussa teostaan, vaikka saisivatkin Jumalan edessä armon.

Kohtauksesta on silti luettu eräs neuvo tästä ajasta lähtevälle. Yritä tehdä sovinto jäljelle jääneiden kanssa. Älä lähde tääl-tä katkerana, jos se vain on mahdollista. Sama pätee läheistään saatteleviin. Jos on jotakin sovittavaa tai anteeksipyydet-tävää, älä jätä sitä tekemättä. Anna toisen nukkua pois rauhassa.

Sinulle surun aikana

Sururyhmä päihtheisiin kuolleen läheisille

tiistaisin 18.4., 25.4., huom! maanantai 8.5., 16.5., 23.5. klo 16–18 Kattila, Gottlundinkatu 8
Ohjaajat päihdetyön diakoni Auli Kela, kriminaali- ja mielenterveystyön diakoni Minna Sahlberg
Ilmoittautumiset viimeistään 11.4. suoraan ohjaajille tai www.kuopionseurakunnat.fi/sururyhmat
Lisätietoja Auli Kela 040 4848 465, Minna Sahlberg 040 4848 466

Sururyhmä ikääntyneille

tiistaisin 9.5., 16.5., 30.5., 6.6. ja 13.6. klo 13
 Postitalon Seurakuntakeskus, Museokatu 4
Ohjaajat diakoni Birgitta Oksman ja pastori Liisa Penttinen
Ilmoittautumiset viimeistään 21.4. www.kuopionseurakunnat.fi/sururyhmat
 tai Marja Hintikka 040 4848 248
Lisätietoja Birgitta Oksman 040 4848 284 ja Liisa Penttinen 040 4848 277

Sururyhmä työikäisille

maanantaisin 15.5., 22.5., 29.5., 12.6., 19.6., 26.6. klo 17–19
 Puijon kirkko, ryhmätila Taivaanpankontie 3
Ohjaajat diakoniatyöntekijä Riitta Murtorinne ja vertaisohjaaja Raija Lampi
Ilmoittautumiset viimeistään 21.4. www.kuopionseurakunnat.fi/sururyhmat
Lisätietoja diakoniatyöntekijä Riitta Murtorinne 040 4848 437

Sururyhmä itsemurhan tehneiden omaisille

Ryhmä alkaa syyskuussa 2023
Tiedustelut ja ilmoittautumiset diakoni Varpu Ylhäinen 040 4848 255 tai www.kuopionseurakunnat.fi/sururyhmat
Lisätietoja Varpu Ylhäinen, 040 4848 255, varpu.ylhainen@evl.fi

Sururyhmä lapsille

keskiviikkoisin klo 17–19 alkaen 25.10. ja päättyen 29.11.
 Poukaman leirikeskus. Kokoontumisia yhteensä 6 kertaa. Ryhmä suunnattu 5–9 -vuotiaille lapsille. Ennen ryhmän alkua kotivierailut viikoilla 38–40.
Ohjaajat ja lisätietoja lastenohjaaja Paula Raatikainen 040 48484 266 ja lastenohjaaja Taina Kuosmanen-Kangas 040 4848 342

Sururyhmään voi osallistua, kun läheisen kuolemasta on kulunut vähintään 3 kk. Ryhmien koko on enintään 8 henkilöä.

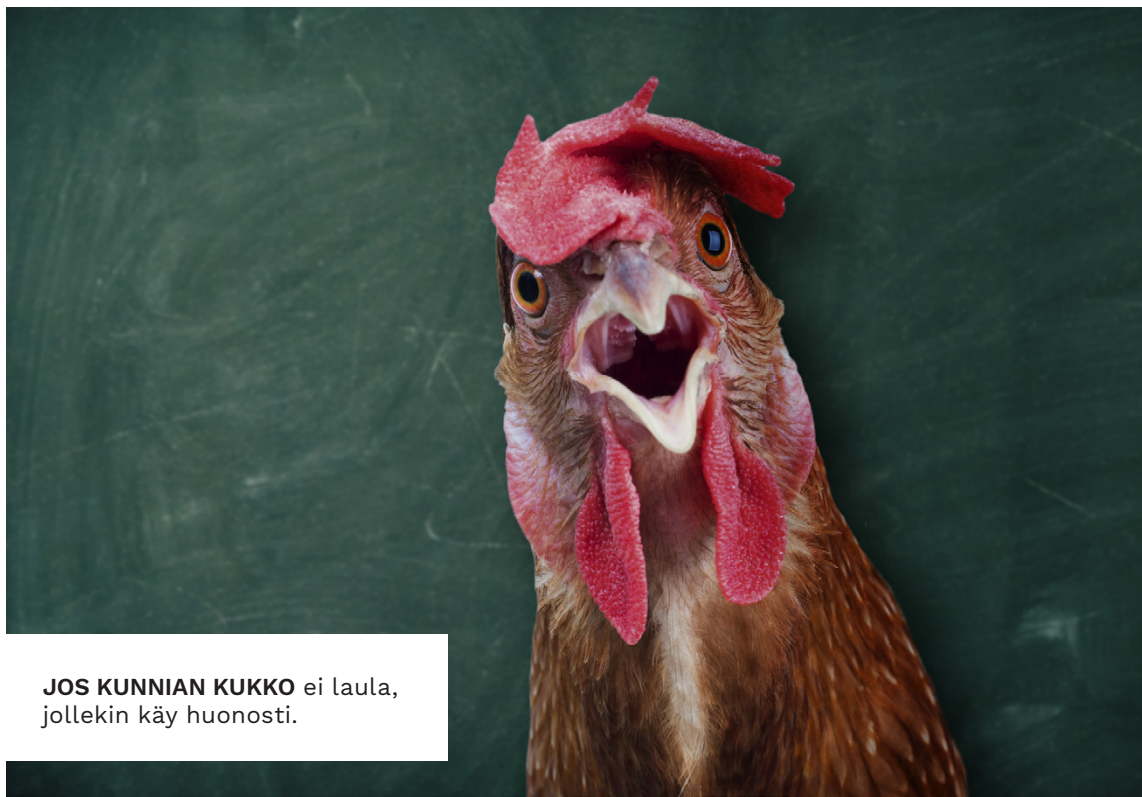

KUOPION EV. LUT.
SEURAKUNNAT

www.kuopionseurakunnat.fi

PUKEUDUTAAN säkkiin ja ripotellaan tuhkaa

Yllättävän monet nykypäivän sanonnat ovat peräisin Raamatusta.

JOS KUNNIAN KUKKO ei laula, jollekin käy huonosti.

Mokasin pahan kerran, ja myönnän häpeällisen virheen – raamatullisesti: ”Nyt kyllä pukeudun säkkiin ja tuhkaan!” Kristinusko on vaikuttanut kulttuuriimme niin kauan, että sanat tulevat kuin selkäytimestä. Vaikka ilmauksen alkuperäinen yhteys olisi unohtunut, on säilynyt käsitys siitä, millaiseen tilanteeseen sanonta sopii.

Tuhka yhdistyy vahvasti katumukseen.

Laskiaisen jälkeisenä keskiviikkona alkaa paastonaika, johon kuuluu katumus, hiljentyminen sekä Jumalan pyhyiden ja rakkauden tutkiskeleminen. Pääsiäistä edeltävät viikot kannustavat myös vastuulliseen elämäntapaan ja omastaan luopumiseen hädänalaisen hyväksi.

Jo keskiajalla paastonajan aloittavaa päivää kutsuttiin tuhkakeskiviikoksi tai tuhkan ja säkin päiväksi. Tuhka yhdistyy vahvasti katumukseen, Isossa kirjassa siitä puhutaan monessa kohtaa. Milloin tuhkaa ripoteltiin pään päälle tai vihmotettiin jonnekin muualle, milloin siinä istuskeltiin tai kieriskeltiin. Tämä tapa, samoin kuin säkkiin pukeutuminen, ilmensi yleensä syvää murhetta tai katumusta.

Jos nykypäivänä joku sanoo ripottelevansa tuhkaa päälleen, kuulija tulkitsee hänen olevan yleisen synkkyyden vallassa.

Kun pelihousut repeävät

Oletko koskaan repinyt pelihousujasi tai ainakin kieltänyt kaveria repäisemästä peliverkkareita? Ahkerasti käytetyn, rempseen ilmauksen juuret juontavat Raamattuun.

Evangelistat kertovat oikeudenkäynnistä, jossa ylipappi **Kaifas** toimii pääsyyttäjänä Jeesusta vastaan. Galileaa kiertävän saarnamiehen kansansuosio on hermostuttanut Kaifaa ja kumppanit. Pääsiäisjuhla lähestyy, Jerusalem on täyttymässä pyhiinvaltaajista, Jeesus oppilaineenkin saapuu. Hän aiheuttaa skandaalin ajamalla rahanvaihtajat ja uhrieläinten kaupustelijat temppelistä ulos. Vallanpitäjille viimeinen pisara on, kun Jeesus julistaa olevansa Jumalan poika. Kaifas menee suunniltaan ja repäisee vaatteensa, koska on mielestään saanut ilmiselvän todisteen jumalanpilkasta.

Silloin ylipappi repäisi vaatteensa ja sanoi: ”Hän herjaa Jumalaa. Mitä me enää todistajia tarvitsemme! Kuulittehan, miten hän herjasi. Mitä mieltä olette?” He vastasivat: ”Hän on ansainnut kuoleman.” (Matt. 26:65–66)

”Vaatteensa repäiseminen ja pukeutuminen säkkikankaaseen ovat vanha itämainen, seemiläinen tapa, jolla osoitetaan katumusta, surua, pettymystä, häpeää, hämmennystä, lohduttomuutta, itsetutkiskelua. Myös varhaisten kristittyjen tapa oli julkisesti ilmaista katumusta ja parannuksentehtäköä samoin: repäistä vaatteet, pukeutua säkkiin ja kieriskel-

lä tuhkassa”, kirjoittaa pastori **Reijo Ylimys** kirjassaan Sattuvat sanat.

Liha on heikko

Voi pahas sentään, taas sorruin makeaan viineriin iltapäiväkahvin kanssa, vaikka vakaasti olin päättänyt paastonaikana kieltäytyä makeista herkuista. En pystynytäkään siihen, liha oli heikko.

Sanonta juontaa hetkiin, jolloin Jeesus ennen vangitsemistaan rukoilee Getsemanen puutarhassa. Hän kehottaa Pietaria ja muita opetuslapsiaan sillä aikaa valvomaan ja rukoilemaan. Vaan kuinka sitten kävikään? Palatessaan hän löytää miehet nukkumasta.

Kun **Mikael Agricola** 1500-luvulla suomensi Uutta testamenttia, hän kirjoitti: *”Henki tosin on valmis, mutta liha ompi heikko”*. Liha tarkoittaa ihmisen ruumiillista puolta, joka voi sortua paheisiin, vaikka ihminen tahtoisikin pysyä hyveellisenä ja kunnollisena. Nykyisessä Raamatussa liha on vaihtunut luonnoksi: *”Tahtoa ihmisellä on, mutta luonto on heikko.”* Edellisessä raamatunkäännöksessä sama Matteuksen evankeliumin kohta ilmaistiin toisin: *”Valvokaa ja rukoilkaa, ettette joutuisi kiusaukseen; henki tosin on altis, mutta liha on heikko.”* (Matt. 26:41, 1933/1938).

Ongelmasta voi pestä kätensä

”Jos et suostu toimimaan ehdotetulla tavalla, pesen käteni koko asiasta, ja saat sitten itse vastata kaikista seurauksista.” Kun ihminen haluaa pestä

kätensä jostakin, se tarkoittaa, ettei hän halua enää mitenkään puuttua asiaan, vaan se jää muitten harteille ja ratkaistavaksi. Vertauskuvallinen teko ilmaisee irtisanoutumista hankalasta ongelmasta.

Asia jää toisten harteille ja ratkaistavaksi.

Sanonta on peräisin kärsimyshistoriasta. Maaherra **Pontius Pilatus** joutuu tutkimaan Jeesuksen syyllisyyttä tai syyttömyyttä. Hän yrittää useaan otteeseen vapauttaa nasaretilaisen, mutta sitä ylipapit ja kansa eivät siedä.

Evangelista Matteus kirjoittaa: ”*Kun Pilatus näki, ettei mitään ollut tehtävissä, ja kun meteli yhä paheni, hän otti vettä, pesi kätensä väkijoukon nähden ja sanoi: 'Minä olen syytön tämän miehen vereen. Tämä on teidän asianne.'*” (Matt. 27:24)

Kunnian kukko ei laula

Pelaajien on pakko onnistua seuraavassa ottelussa tai joukkueelle ei kunnian kukko laula. Jos törttöilijä joskus saadaan selville, hänelle ei kyllä kunnian kukko laula. Yhtiön tuloksen on parannuttava, muuten yritykselle ei kunnian kukko laula.

Alkusoinnallinen kuvailmaus vie niin ikään piinaviikon tapahtumiin. Opetuslapsi Pietari kieltää tuntevansa syytettynä olevan Jeesuksen, ja hän ehtii tehdä sen kolmesti ennen kuin kukko laulaa. Käy täsmälleen, kuten Jeesus oli ennustanut. (Luuk. 22:60).

Sanonta tarkoittaa, että lopulta jollekin käy huonosti tai että tekemisistään joutuu vielä vastuuseen.

En tunne miestä, sanoi Ketola Jeesuksesta

Ketola voisi yhtä hyvin olla Virtanen, Mäkinen, Salminen tai kuka tahansa muu. Kiirastorstain ja pitkäperjantain välisen yön tapahtumissa riittää sanallista tehoa vielä vuonna 2020.

Rovasti, kirjailija Reijo Ylimys avaa Sattuvissa sanoissaan erilaisiin muotoihin väännettyä sanontaa, jonka viesti on selvästi sama – ja peräisin isosta kirjasta:

”Tietämättömyyden, todellisen tai ei, verhon taakse on hyvä vetäytyä ja näin välttää jokin epämieluisa kannanotto, tilanne tai tapahtuma. Saattaa olla hyvin kevyt heitto sinänsä ihan harmittomaan asiaan.”

Taustalla on tilanne, kun Jeesus on vangittu ja häntä kuulustellaan. Pietari lämmittelee ylipapin palatsin sisäpihalta nuotion äärellä. Joku tunnistaa hänet Jeesuksen seurassa kulkeneeksi, mutta Pietari alkaa kiireesti sadatella, ettei hän tunne koko miestä. (Mark. 14:71) Samassa kukko laulaa.

Kynttiläkuoro lauloi tukea Ukrainalle

SUOMEN evankelis-luterilaisen kirkon piispat kutsuivat seurakunnat ympäri Suomen osoittamaan tukeaan Ukrainalle 24.2. Tuolloin oli kulunut vuosi siitä, kun Venäjä hyökkäsi Ukrainaan. Vuosipäivänä kirkonkellot ympäri Suomen soivat tuen osoituksena klo 12.

”Venäjän laitton hyökkäys Ukrainassa jatkuu. Kärsimyksen ja uhrattujen ihmishenkien määrä on kestämätön. Ukrainalaiset tarvitsevat kaiken saatavilla olevan avun ja tuen. Sodan vaikutukset ulottuvat laajalle ja synnyttävät huolta myös täällä Suomessa. Tarvitsemme yhteenkuuluvuutta ja keskinäistä huolenpitoa”, sanoivat piispat.

Vuosipäivän iltana klo 18 Kuopion tuomiokirkon portailla oli kynttiläkuoro Ukrainan hyväksi. Paikalla oli noin 200 laulajaa eri kuoroista. Kynttiläkuoro keräsi paikalle myös runsaasti yleisöä.

RISTO VOUTILAINEN

Jäähyväiset kansankirkolle

OLEN YKSI niistä puolesta miljoonasta suomalaisesta, joista on puhuttu viime sotien jälkeisinä suurina ikäluokkina. Näin olen seurannut jo liki kahdeksan vuosikymmentä ikätovereitteni mukana Suomi-äidin vaellusta maailman melskeitten keskellä kohti parempia aikoja.

Sodista meillä ei ole omakotitaisiä muistoja, mutta rauhan vuosikymmenten aikana olemme kokeneet ehkä suurimman muutoksen, joka kansakunnan historiassa on ollut. Ihan kivikautteen emme syntyneet, mutta kuitenkin talonpoikaiseen Suomeen, jossa maata viljeltiin käsipelillä ja hevosvoimalla, samaan tapaan kuin edelliset sukupolvet vuosisatojen, ellei jopa tuhansien vuosien ajan.

Lapsuudessamme näimme maaseudun nousevan suurimpaan kukoistukseen, kun raivattiin uutta peltoa, rakennettiin uusia kouluja ja perustettiin uusia yhdistyksiä vahvistamaan tulevaisuudenuskoa. Sitä intoa ja onnea kesti vain hetkisen. Tuskin olimme päässeet koulusta, kun maaseutua alettiin ajaa alas ja kaupunkia ylös.

Kansasta, joka oli ottanut 90-prosenttisesti leipänsä maasta, on maanviljelijöitä tänään enää kolme-neljä prosenttia. Pohjois-Savossakin on jo kuntia, joissa kymmenistä kyläkouluisista on jäljellä vain yksi – ja sekin kirkonkylällä.

Yhteiskunnan rakenteiden raju muutos ei ole ollut kova vain yksittäisille ihmisille, vaan yhtä lailla se on ravistellut evankelis-luterilaista kirkkoa.

Minun lapsuudessani, nuoruudessa ja vielä jopa miehuuden päivinäkin se oli sananmukaisesti

ti kansankirkko, joka oli mukana ihmisten kaikissa tärkeissä hetkissä kehdestä hautaan.

Vanhalta muistilta puhumme kansankirkosta vielä tänäänkin, vaikka se vastaa todellisuutta vain osassa maata. Tilastot menneeltä vuodelta kertovat, että pääkaupunkiseudulla väestöstä alle puolet on enää jäsenenä evankelis-luterilaisessa kirkossa ja että määrä vähennee vääjäämättä vuosi vuodelta. Kato on käynyt myös ruuhka-Suomen ulkopuolella: kymmenestä ihmisestä vain kuusi, seitsemän tunnustautuu luterilaiseksi.

Muutos ei voi olla vaikuttamatta kirkkoon, kun sen verotulot vähenevät ja sen oppi menettää merkityksensä ihmisten elämässä.

Yhteiskunnan rakenteiden raju muutos on ravistellut myös kirkkoa.

Kehitykseen on vastattu yhtäältä liike-elämästä tutuin keinoin yhdistelemällä seurakuntia ja vähentämällä henkilökuntaa. Näillä keinoilla ei henkistä yhteyttä vahvisteta – päinvastoin voimistetaan vieraantumista. Toisaalta kirkko on yrittänyt vastata ajan hengen muutokseen niin uudistamalla kirkonmenoja kuin väljentämällä uskonnallisuutta siitä, mitä ne ovat perinteisesti olleet.

Uudistusten etujoukkoina ovat kulkeneet eteläisen Suomen

seurakunnat. Kuitenkin jäsen-tilastot osoittavat, ettei toivottua tulosta ei ole saatu, vaan vieraantuminen jatkuu.

Muutaman vuoden päästä tulee kuluneeksi 2000 vuotta, kun alkukirkon perusta pystytettiin Jerusalemin Golgatanmäelle.

Olemme tottuneet ajattelemaan, että kirkko on ikuinen. Ehkä se on, varmaan onkin, mutta ennen kokemattomat ovat nyt ne haasteet, joita Suomen evankelis-luterilaisella kirkolla on edessään. Pakko kysyä: Onko kirkolla keinoja selviytyä niistä?

SEPPO KONONEN

12 KYSYMYSTÄ PÄÄSIÄISEEN

– testaa tietosi

1. Mistä pääsiäisen ajankohta riippuu?
 2. Mistä suomen kielen sana pääsiäinen tulee?
 3. Mikä seuraavista ei ole hiljaisen viikon päivä?
a) Mannamaanantai
b) Tikkutiistai
c) Kellokeskiviikko
 4. Mitä Juudakselle Matteuksen evankeliumin mukaan maksettiin Jeesuksen kavaltamisesta?
 5. Viettävätkö katoliset ja protestantit ortodoksien kanssa pääsiäistä samaan aikaan maailmalla?
 6. Mitä muita nimiä on hiljaiselle viikolle?
 7. Mistä tulee termi tikkutiistai?
 8. Mikä on pitkäperjantain liturginen väri?
 9. Miksi kananmuna on yksi pääsiäisen symboleista?
 10. Mikä on toisen pääsiäispäivän teema?
 11. Mitä tarkoittaa pääsiäisen ajan tapahtumissa kulkeva sana passio?
 12. Kenelle Jeesus ilmestyi ensimmäisenä ylösnousemuksensa jälkeen?
- + bonuskysymys: Missä maassa Kinder-munat kehitettiin?

HANNA VALKONEN

1. Nikean kirkolliskokouksessa vuonna 325 päätettiin sijoittaa pääsiäinen kevätpäiväntasauksen jälkeisen täydenkuun ensimmäiseksi sunnuntaiksi. Tämä ajankohta on kuitenkin vain viitteellinen, koska pääsiäisen ajankohta on alusta asti määräytynyt kirkollisten taulukoiden pohjalta eikä tähtitieteen perusteella. Lisäksi taulukoissa kevätpäiväntasauksen oletetaan olevan aina 21. maaliskuuta, vaikka todellisuudessa päivämäärä jonkin verran vaihtelee.

3. a) Mannamaanantai ei ole hiljaisen viikon päivä. Hiljaisen viikon päivien nimiä ovat malkamaanantai, tikkutiistai, kellokeskiviikko, kiirastorstai, pitkäperjantai ja lankalauantai.

4. 30 hopearahaa.

5. Muutaman kerran vuosikymmenessä. Paavi määräsi katoliset siirtymään gregoriaaniseen kalenteriin vuonna 1582. Ortodoksiset kirkot ovat kuitenkin pitäytyneet pääsiäisen suhteen vanhassa ajanlaskussa (juliaaninen kalenteri), minkä takia itäisessä kristikunnassa pääsiäinen sijoittuu tällä hetkellä välille 4.4.–8.5.

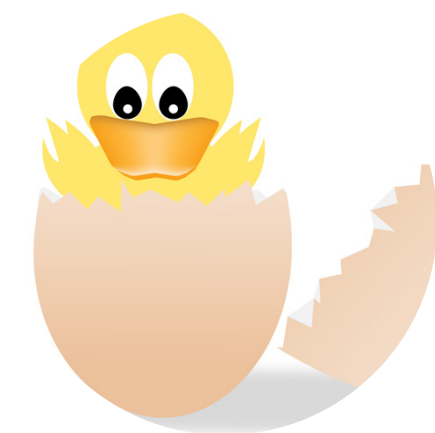
Muista ortodoksisista kirkkoista poiketen Suomen ortodoksisella kirkolla on vuodesta 1923 lähtien ollut erivapaus noudattaa läntisen kristikunnan pääsiäisen ajankohtaa eli

Suomessa ortodoksit ja muut kristityt viettävät pääsiäistä samaan aikaan.

6. Kärsimysviikko tai piinaviikko.

7. Tikkutiistaina vuolttiin sytykkeitä. Silloin tehtyjen sytykkeiden uskottiin olevan hyvällä onnella varustettuja.

8. Musta. Se on murheen, surun ja katoavaisuuden väri. Sitä käytetään ainoastaan pitkäperjantaina sekä sitä seuraavana hiljaisena lauantaina.

9. Muna kätkee sisäänsä uuden elämän ja soveltuu siksi kristillisen ylösnousemususkon symboliksi. Pääsiäismunan suosioon on myös käytännön syy: Katolisissa maissa kieltäydytään eläinkunnan tuotteista pääsiäispaaston aikana, minkä vuoksi munia jäi yli. Munat tuli käyttää ennen pilaantumista.

10. Pääsiäismaanantaina muistetaan ylösnousseen Jeesuksen ilmestymistä häntä seuranneille naisille ja opetuslapsille Emmauksen tiellä. Ilmestykset vakuuttivat heidät Jeesuksen kuolleista nousemisesta ja jatkuvasta läsnäolosta maailmassa.

11. Passio, suomennettuna kärsimys kuvaa Kristuksen kärsimyskertomusta eli Jeesuksen elämän viimeisiä vaiheita. Kertomus alkaa Jeesuksen tulolla Jerusalemiin ja päättyy hänen ristiinnaulitsemiseensa. Kertomus on Raamatun kaikissa evankeliumeissa.

12. Magdalan Marialle haudalla.

+ bonuskysymys: Italiassa.

2. Paastosta pääsemisestä. Kirkollisesti on tosin voitu selittää myös, että se on päivä, jolloin Jeesus pääsi haudasta. Tämä on kuitenkin myöhäisempi selitys. Monissa kielissä pääsiäisen sana lienee johdettu heprean-kielisestä kevätjuhlan nimestä pesah.

KIRKOLLISET

TUOMIOKIRKKO

KASTETUT

Eldin Edvar Elliot Siljander, Elsi Aava Alicia Mara, Iivo Aulis Nieminen

KUOLLEET

Jaakko Oiva Kustaa Jääskeläinen 87, Toivo Johannes Mikkonen 95, Pertti Kalevi Tuomai-
nen 89, Mikko Sakari Muik-
ku 22, Riitta Marketta Tukiainen
81, Irja Anneli Lyytinen 90, Päivi
Hannele Perttula 60, Senja
Sandra Suhonen 73, Eila Unel-
ma Reponen 79

ALAVA

KASTETUT

Jooa Juhani Tapio Fagerlund,
Tomas Evert Oliver Leino-
nen, Jooa Eerik Räsänen, Emil
Nooa Oliver Durchman, Rosalia
Aada Aurora Sihvola, Joel Eemil
Aksel Hyvärinen, Matilda Helmi
Elena Sirviö, Elias Miika Daniel
Tikkanen, Hilja Miia Aurora Tiili-
kainen, Joel Tapani Mikkonen

AVIOLIITTOON KUULUTETUT

Matti-Pekka Pöyhönen ja Tiina
Maria Keinänen

KUOLLEET

Hilja Marjatta Jäntti 91, Leena
Tellervo Rätty 87, Sirkka Liisa
Mikkonen 92, Kaija Sinikka
Kupari 74, Risto Ilmari Borgman
83, Markku Ensio Hallikainen
68, Merja Lea Helena Lepistö
66, Jorma Kalevi Haverinen 76,
Aune Annikki Räsänen 94

JÄRVI-KUOPIO

KASTETUT

Hilla Elina Ahonen, Nilsä;
Teemu Ilmari Hynynen, Nilsä;
Emmi Pauliina Törrönen, Kaavi;
Linnea Sofia Savolainen, Tuus-
niemi; Peetu Pekka Hartikainen,
Nilsä; Isla Lilja Evelia Lind-
grén, Vehmersalmi; Olavi Eino
Immonen, Vehmersalmi; Aatu
Onni Viljami Lamberg, Riistave-
si; Elsa Maria Emilia Martikai-
nen, Juankoski

KUOLLEET

Senja Annikki Heiskanen 85 v,
Tuusniemi; Kari Antero Savo-
lainen 66 v, Kaavi; Miika Pette-
ri Räsänen 40 v, Tuusniemi; Elli
Heikkinen 92 v, Riistavesi; Lea

Holopainen 93 v, Riistavesi;
Pauli Johannes Holopainen 84
v, Nilsä; Erkki Olavi Räisänen
90 v, Riistavesi; Sulo Johannes
Taskinen 89 v, Nilsä; Veikko
Matti Väisänen 89 v, Nilsä; Eila
Pirkko Amalia Ovaskainen 86 v,
Juankoski; Hannu Olavi Holo-
painen 67 v, Tuusniemi; Lea
Iiris Meuronen 85 v, Nilsä; Aulis
Antero Asikainen 82 v, Juan-
koski; Kaarlo Olavi Räsänen 96
v, Kaavi; Martti Olavi Vartiain-
nen 71 v, Säyneinen; Kari Tapio
Heiskanen 73 v, Nilsä; Elna
Johanna Miettinen 95 v, Tuus-
niemi; Eila Marjatta Koponen
90 v, Vehmersalmi; Aarne Vilho
Toivanen 85 v, Nilsä; Eino Ilma-
ri Riekkinen 89 v, Nilsä; Toini
Elina Hartikainen 89 v, Nilsä;
Jari Tapio Jousilahti 58 v, Nilsä

KALLAVESI

KASTETUT

Armi Iida Aliisa Ojansuu, Isabel-
la Sienna Alana Davies, Isla
Eleanora Hemmilä, Väinö Sakari
Aho, Edvin Veikko Oskari Leski-
nen, Juliaana Cecilia Isabel-
la Vänskä, Artturi Eino Mati-
as Leinonen, Kira Lahja Alita
Rytönen, Iisa Elsa Adeliina
Kauhanen, Eemil Kasper Savolainen,
Vilho Veikko Juhani
Haikonen, Eerik Toivo Lipponen,
Manu Aaron Ylikärppä, Ronja
Kaisa Tuulikki Lappi, Robin
Leo Henrik Kärkkäinen, Aurora
Ester Johanna Rautiainen, Aada
Hilma Maria Mankinen, Lydia
Aila Amanda Leskinen, Anna
Aava Inkeri Lehtoranta

AVIOLIITTOON KUULUTETUT

Mia Marita Järvinen ja Miia
Maria Mykkänen

KUOLLEET

Jari Petteri Lehtikainen 52,
Raija Maria Lahtinen 90, Valto
Gunnar Mikanoja 80, Ritva
Helena Tukiainen 86, Meeri
Maria Suomalainen 89, Aune
Aliina Tiainen 75, Tuomo Leski-
nen 73, Jani Marko Olavi Roivai-
nen 48, Timo Antero Rissa-
nen 59, Pirjo Anneli Kuusaho
64, Maila Elina Reinikainen 84,
Ellen Kyllikki Mönkkönen 88

MÄNNISTÖ

KASTETUT

Jade Aada Maaria Miettinen,
Aatu Antero Taavetti Miettinen,
Verner Aleksanteri Inkala,

Viena Patricia Mustonen, Ninni
Elisabet Mustonen

AVIOLIITTOON KUULUTETUT

Erkki Olavi Kinnunen ja Satu
Maarit Partanen, Jani Kalevi
Auvinen ja Riitta Helena Kante-
linen

KUOLLEET

Jorma Tapio Ilmarinen 88, Eila
Hilda Juurtela 86, Armas Kopo-
nen 82, Raili Tellervo Jauhiai-
nen 86, Jari Tapani Lahtipeltto
56, Vieno Maria Saastamoinen
97, Oili Lulu Asikainen 77, Eija
Annikki Holopainen 92, Seija
Anneli Koistinen 73, Eeva Liisa
Riekkinen 90, Matti Eelis Kärk-
käinen 83, Raimo Johannes
Leskinen 90, Taimi Esteri Kasa-
nen 85

PUIJO

KASTETUT

Valte Pyry Mattias Sivula, Neo
Noah Nyberg, Enni Alisa Korho-
nen, Edith Irene Palokangas,
Viljo Unto Juhani Majuri, Sointu
Ilmatar Aho, Solina Ylva-Lii Aho

KUOLLEET

Aili Augusta Laurinen 95, Kaino
Eila Annikki Turunen 96, Timo
Juhani Lehtoranta 64, Kauko
Olavi Jääskeläinen 60, Aila
Sinikka Iivanainen 85, Eija Irme-
li Hedman 63, Jarmo August
Koivisto 64, Juha Pekka Ruus-
kanen 56, Raija Kyllikki Nykä-
nen 86, Aino Kyllikki Rissa-
nen 83, Hannu Tapani Ilomäki
59, Matti Aarni Kaleva Matti-
la 85, Pirkko Liisa Lyyra 100,
Pertti Kalevi Pyörälä 92, Veik-
ko Johannes Vainikainen 68,
Jorma Antero Saartoala 87

SIILINJÄRVI

KASTETUT

Leon Mikael Torvinen, Kaar-
lo Viljo Olavi Miettinen, Eino
Oliver Nevalainen, Anton Alpi
Juhani Pyykkönen, Aino Olivia
Martikainen

KUOLLEET

Leena Annikki Peuralahti 92,
Pentti Olavi Helenius 80, Helmi
Savolainen 92, Eeva Marjat-
ta Ryyttäri 81, Juhani Ante-
ro Kälkäjä 83, Ritva Marjat-
ta Hakkarainen 86, Kaija Elina
Heikkinen 66, Viljo Ensio Lyyti-
nen 78, Raimo Aulis Väisänen 81

VIRRESTÄ VOIMAA

Tiellä ken vaeltaa,
ken aasilla ratsastaa?

Virsi 15:1

SANALLISTA

Palmusunnuntai

*Jumalani, Jumalani, miksi hylkäsit minut?
Minä huudan sinua avuksi, mutta sinä olet kaukana.
Jumalani, minä kutsun sinua päivisin,
mutta sinä et vastaa.
Yöt kaikki huudan saamatta rauhaa.
Sinä olet pyhä, sinä olet kuningas,
sinulle soivat Israelin ylistysvirret.
SINUUN OVAT TURVANNEET ISÄMME ENNEN.
SINUUN HE TURVASIVAT JA PÄÄSIVÄT SUOJAAN,
sinua he huusivat ja saivat avun,
sinuun he luottivat eivätkä pettyneet.*
Ps. 22:2–6

Hiljaisen viikon polulla

En tunne pääseväni mukaan palmusunnuntain karnevaali-
kulkueeseen. Seurueeseen, jossa Jeesus ratsastaa Jerusa-
lemiin. En Getsemanessa nukkuvien opetuslasten joukkoon.
En hiilivalkealle Pietarin rinnalle. En seuraamaan ristinsä
alla luhistuvaa Jumalan Poikaa. En Golgatan ristinryöväriksi.
En tunne kuuluvani Kristuksen seuraajiin enkä vastustajiin.
Vain Kristuksen hahmo, hänen Getsemanen kamppailunsa
ja huutonsa hylättynä ristillä tuntuu tutulta.

Hiljaisen viikon suloisin hetki koittaa, kun Kristus on kuol-
leena haudassa. Kaiken hälyn tavoittamattomissa. Ilman
ainuttakaan seuraajaa. Lankalauantaina laskeutuu kaikkii-
alle syvä rauha. On viikon seitsemäs päivä, sapatti, jolloin
Jumala ja aasitkin lepäävät. Kristus on astunut kuoleman
hiljaisuuteen. Hylättyjen sielujen maailmaan.

Pyydän elämältä vanhanakin aivan liikaa. Ei elämä ole minua
hylännyt, vaan minä elämän. Kuitenkin uskallan toivoa, että
tulisin haudatuksi samaan hautaan Kristuksen kanssa. Vai
olisiko niin, että Kristus on jo vastassa minun kuolemassa-
ni, minun haudassani, minun tuonelassani, minun helvetis-
säni? Siellä, minne olen ajautunut.

Uskon ja tiedän, että Kristus puhuttelee helvettiin hylätty-
jä kuolleita sieluja.

HANNU KOMULAINEN
Järvi-Kuopion seurakunnan vs. seurakuntapastori

NETTIRADIOSSA

jumalanpalvelukset ja rukoushetket

Siilinjärven kirkosta. Voit kuunnella Nettiradiota
myös kännykällä. Löydät Nettiradion
seurakunnan verkkosivuilta tai osoitteesta
<https://mixtuur.live/siilinjarven-seurakunta>

SIILINJÄRVEN
SEURAKUNTA
siilinjarvenseurakunta.fi

SEKALAISET

ITÄ-SUOMEN ÄÄNI

PEKKA NIIRANEN

toimittaja, teol. tri, valtiot. tri
Kuopion kaupunginhallituksen jäsen
kirkkovaltuutettu, kirkolliskokousedustaja
Kuopion hiippakuntavaltuuston puheenjohtajaNYT ON
OIKEA AIKAÄÄNESTÄÄ MINUT EDUSKUNTAAN!
www.peakaniiranen.fi

10

KOKOOMUS

Kuopion ortodoksinen seurakunta:

ORTODOKSISET
PÄÄSIÄISMYYJÄISETKuopion ortodoksinen srk:n salilla, Snellmaninkatu 8
la 1.4.2023 klo 11.00 alkaenMyytävänä piirakoita, pashaa ja
muuta pääsiäisleivonnaisia.

Tarjolla kahvia ja pullaa. Arpajaiset.

Järj. eri toimintapiirit

Tervetuloa!

Tietokoneapu

puhelimet & tabletit

Kotitalous-
vähennys

www.orden.fi

040 5844 045

PESULA

PYYKKISATAMA

Itkonniemenkatu 27, 70500 Kuopio
Puh. (017) 263 3128Leväsentie 21, 70780 Kuopio
Puh. 044 989 4592
pyykkisatama.fi

MARKO

KILPI

TURVALLISUUS

TERVEYS

TULEVAISUUS

7

Maksaja Kilpirintama ry

JÄRJEN ÄÄNI

Äänestä Suomeen
suunnanmuutos

72

Pirjo
BACKMAN
sairaanhoitaja-sosio-
nomi YAMK, yrittäjä
Suonenjoki

73

Björn
CEDERBERG
lääkäri, pastori
Kuopio, Vahtivuori

74

Sari
ESSAYAH
kansanedustaja, KTM
Lapinlahti

75

Heidi
HARTIKAINEN
yhteisöpedagogi AMK,
sosionomi YAMK
Varkaus

76

Hannu
HAUKKA
KM, rehtori
Iisalmi

77

Eero
KLAAVO
kirkkomusiikin
ylioppilas, yrittäjä
Kuopio, Inkilänmäki

78

Osmo
KOKKO
kuljetusyrittäjä,
ex-kansanedustaja
Joensuu, Niinivaara

79

Harri
KOSKELA sit.
teologian tohtori,
tutkija
Joensuu, Niinivaara

80

Ella
KÄRKI
yrittäjä, metsätalous-
insinööri AMK
Nurmes

81

Annukka
OJALA
terveyskeskuslääkäri
Kuopio, Rautaniemi

82

Kari
POHJOLA
myyjä
Kuopio
Kaislastenlahti

83

Jasmin
PYÖRIÄINEN
yliopisto-opettaja,
FM
Joensuu

84

Maija
SILVENNOINEN
sosiaaliohjaaja, YTK
Liperi, Ylämylly

85

Matti
TURUNEN
oopperalaulaja,
musiikin maisteri
Joensuu

86

Ahti-Pekka
VORNANEN sit.
merkonomi,
maatalousyrittäjä
VieremäOn palattava perusasioiden ja -arvojen äärelle.
Valitse kannustavan, vastuullisen ja välittävän Suomen ääni.Kristillisdemokraatit
KristdemokraternaLue lisää:
www.kd.fi/ehdokkaat

Maksaja KD Pohjois-Savon piiri

Yhteisvastuun
puolesta
Elinvoimainen Itä-Suomi

18

Teemu Backnäs, DI

UUSI TILAUSRAVINTOLA
RAUHALAHDESSA

Villa Hallman

Muistotilaisuudet

Häät

Perhejuhlat

www.villahallman.fi

050 595 1529

Katiskaniementie 3, Kuopio

KUOPIO

Kansallisen
veteraanipäivän
juhla 27.4.2023

Kuopion Musiikkikeskus, Valohalli

12.00 Juhlakahvitus

13.00 Kaikille avoin juhla

Juhlan järjestää Kuopion kaupunki yhdessä
veteraanijärjestöjen kanssa.

kuopio.fi/veteraanipaiva

Kirkko kotonasi

Virtuaalikirkossa voit katsoa verkon kautta jumalanpalvelusta
Kuopion tuomiokirkosta joka sunnuntai klo 10.
Lähettykset tallennetaan, ja niitä voi katsoa myös myöhemmin.

www.virtuaalikirkko.fi

KUOPION EVL.
SEURAKUNNATPalveleva
puhelin
0400 22 11 80
Joka ilta 18–24Palveleva
chat
Ma–pe 16–20KIRKON KESKUSTELUAPU⁺
evl.fi/kirkonkeskusteluapu

KIRJALLISTA

Minna Kettunen: Jaetun maan lapset. Väyläkirjat. 2022. 174 s.

Mämmiä ja pashaa

HOVIN TALO Lapinlahden Alapitkälä on ennenkin ollut kaunokirjallisuuden näyttämöllä. Vuonna 1908 **Johannes Linnankosken** *Pakolaiset*-romaanissa hämäläiset joutuvat kohtaamaan savolaisten outouden. Vajaat puoli vuosisataa myöhemmin **Minna Kettusen** *Jaetun maan lapset* -romaanissa Hovin mahtavaa tilaa isännöivä Mietisen perhe on pakotettu ottamaan vastaan tupaansa siirtoväkiperheen ja tutustumaan suunmukaisiin karjalanpiirakoihin ja kovin omituiseen posmotukseen jumalankuvan edessä. Kuoleman äärellä erot korostuvat kaikkein eniten.

Vanhanajan tyyllisen savolaisen puheenparren, leikkisästi sanottuna hupatuksen, Minna Kettunen hallitsee hyvin. Kirjan erikoisuus on livvin kieli. Kirjailija tuntee myös erinomaisesti kirjoittamansa aiheen. Fiktio ja fakta kohtaavat hienosti, onhan Minna Kettunen ansiotunut tietokirjailija. Mutta kotiseudullaan suosittu näytelmä jää romaanina hieman hajanaisiksi ja kerronnaltaan köykäiseksi. Tarinan päästyä vauhtiin se yllättäen loppuukin.

TERHI TUHKANEN-MARKKULA

LYHYESTI

TUTKIMUSJULKAISU avaa eläinteologisen keskustelun kirkossa

Kysymys eläinoikeuksista on noussut viimeisten vuosikymmenten aikana entistä vahvemmin eettiseksi ja yhteiskunnalliseksi kysymykseksi.

MYÖS teologinen pohdinta eläinten asemasta on herännyt. Uusi tutkimusjulkaisu *Eläinteologia ja eläinoikeudet kirkon kysymyksenä* toimii keskustelunavauksena näille näkökulmille kirkossa.

Erilaisia näkemyksiä edustavassa kokoelmassa kirjoittajat työstävät omista lähtökohdistaan käsin lähestymistapoja ja perusteita eläinoikeuksien toteutumiseen, lihantuotannon pelisääntöihin, eläinteologiaan ja moniin mainittujen kysymysten yksityiskohtiin.

Eettinen ja poliittinen haaste

Eläinten huomioiminen teologian näkökulmasta tuli laajemmalle yleisölle tunnetuksi keväällä 2021. Pastori **Kari Kuula** julkaisi *Kirkko ja kaupunki* -lehdessä kolumnin, jossa hän tarkasteli liha- ja maitotaloutta eläinten oikeuksien ja kuluttajaetiikan näkökulmasta. Kolumnista käynnistynyt, kiivaak-

sikin yltynyt julkinen keskustelu osoitti, että kirkon on tarpeen paneutua aihepiiriin tarkemmin. Huomattiin myös, että kirkossa oli tuotettu asiaan liittyvää kirjallista materiaalia erittäin niukasti.

Tällä hetkellä kirkossa ei ole vielä olemassa virallisia linjauksia eläinetiikasta, vaikka tarve tähän on olemassa. Eläinteologia ja eläinoikeudet kirkon kysymyksenä -kirjan toimittajat **Kari Latvus** ja **Heikki Pesonen** toteavat, että kirkolle kyse on haasteesta, joka on yhtä aikaa eettinen ja poliittinen.

”Samalla tavoin kuin ilmastonmuutos haastaa kirkon arvioimaan oman toimintansa hiilijalanjälkeä ja linjaa suhteessa kestävä kehityksen linjauksiin, kirkon tulee ryhtyä tarkastelemaan käsitystä eläinten hyvinvoinnista ja eläineettisistä näkökohdista”, Latvus ja Pesonen linjaavat.

Puhetta monelta kantilta

Kirjan ensimmäisessä osassa on lyhyitä katsauksia ja puheenvuoroja, joissa kysymystä uskonnosta, kirkosta ja eläimistä tarkastellaan eettisistä, ammatillisista ja eri tieteenalojen tutkimuksellisista näkökulmista. Mukana on myös esimerkiksi karjatilin pitäjän haastattelu ja MTK:n näkökulma.

Kirjan tutkimusartikkeleissa uskonnontutkijat syventävät eläinteologian ja eläinetiikan teemaa paneutumalla tarkemmin erityiskysymyksiin. **Limppu Witick** avaa artikkelissaan eläinteologista ajattelua, joka liittyy kristityn vastuuseen eläimiä kohtaan. **Noora ja Toni Koivulahti** analysoivat muun muassa sitä, miten ajatusta uhrista ja uhraamisesta käytetään eläinten syömisestä perusteluun. **Panu Pihkalan** ja Heikki Pesosen artikkelissa analysoidaan suomalaista kirkkoon, kristinuskoon ja eläinten asemaan liittyvää keskustelua.

Ken tahtoo?

Palmusunnuntain virsi 61 alkaa kysymyksenomaisesti: ”Ken tahtoo käydä Herran askelissa,” ja jatkuu: ”käy tietä vehnän siemenen: kuin siemen hankin kuolee.”

Tällaisella asenteella ja tällaisessa hengessä meitä kristittyjä kutsutaan Jumalamme edessä taivaltaamaan, riisuttaviksi suostuvina ja sydämen uskossa, uskossa Jumalaan ja hänen pyhään sanaansa Raamatussa. Ajassamme ja kirkossamme leviää kuitenkin toisenlainen usko, mielipideusko, joka haluaa pitää kiinni siitä, mitä ihmisestä itsestä nousee.

Pyhä Jumala ei kysy luomaltaan ihmiseltä mielipiteitä.

Pyhä Jumala ei kuitenkaan kysy luomaltaan ihmiseltä mielipiteitä. Hän kysyy meiltä vain uskoa, kuuliaisuutta ja nöyryyttä. Pelastustyönsä viitoiksi hän on antanut meille pyhän sanansa ja kutsuu: ”Tässä on tie, kulkekaa sitä.” Ristin tielle meidän tähtemme suostuneen Mestarimme ja Vapahtajamme tavoin myös jokainen hänen seuraajansa on kutsuttu ristin tien kulkijaksi. Meillä jokaisellahan on omat ristimme, yhdellä yksi, toisella toinen. Ja kaikille kuuluu sama kutsu: ”Kukin ottakoon ristinsä ja seuratkoon minua.” Herramme sanoo myös asian vakavamman puolen: ”Joka ei ota ristiään ja seuraa minua, se ei kelpaa minulle.”

Voidaan siis sanoa, että ristin mies tulee pelastukseksi sille, joka myös itse suostuu ristin kantajaksi. Se on meille vajavaisille, syntisille ihmisille ainaista kilvoituksen tietä. Vaikka välillä lankeammekin synteihimme, niin se asenne meillä kuuluu olla, että nousemme uudestaan ja jatkamme kilvoitustamme Jumalaamme turvaten ja vääriä tekojamme anteeksi pyytäen. Parempaanhan me emme pysty, mutta se riittää, sillä asenne ratkaisee. Eikä meidän tarvitse kilvoitella yksin, sillä Herramme on luvannut kulkea kanssamme voimanamme ja turvanamme.

Palmusunnuntaina alkaa kirkkokäsikirjan mukaisesti kunnian kuninkaan alennustie. Tälle tielle Jeesus lähti kuuliaisena Isän sanalle, jotta me voisimme pelastua. Kuinka voimme Herraamme kyllin kiittää? Ehkäpä kuuliaisuudessa pyhän Jumalamme sanalle – koskien myös kirkkoamme repivää kysymystä avioliitosta. Kuuliaisuus Jumalamme edessä tuo elämäämme hänen siunauksensa ja osaksemme Kristuksen hankkiman pelastuksen. Herramme kutsuu: ”Tule ja seuraa minua.”

Ken tahtoo?

UNTO NISKANEN
Järvi-Kuopion seurakunnan
luottamushenkilö

KAMALA LUONTO

KIRKKO & KOTI

Kuopion ja Siilinjärven
seurakuntalehti.
110. vuosikerta.

Seuraava numero ilmestyy 26.4.2023

Julkaisija Kuopion ev.lut. seurakunnat, PL 1064, 70101 Kuopio, puh. 017 158 111 **Painos** 73 670 kpl **Toimitus** Museokatu 4, 70100 Kuopio
Viestintäpäällikkö, Kirkko ja koti -lehden päätoimittaja Minna Siikaniva, puh. 040 4848 273, minna.siikaniva@evl.fi **Viestintäsuunnittelija**
Sini-Marja Kuusipalo, puh. 040 4848 234 **Visuaalinen suunnittelija** Tuija Hyttinen, puh. 040 4848 236 **Tiedottaja** Heli Haring, osa-aik.
puh. 044 414 4801 **Sihteeri** Katja Nenonen, osa-aik. puh. 040 4848 514 **Viestintäsuunnittelija** Merja Tapio, Siilinjärvi puh. 044 7284 614
Taitto Hillagroup Oyj **Ilmoitukset** Eine Kotamaa, puh. 050 315 5849, eine.kotamaa@hillagroup.fi **Tilaukset** 20 €/vuosikerta **Jakelu** Suomen
Suoramainonta Oy **Jakelupalautte** puh. 029 001 0043 torstaisin klo 9-16, pe ja ma 9-14 tai jakelupalautte.fi
kirkkojakoti.fi, **www.kuopionseurakunnat.fi**, **siilinjärvenseurakunta.fi**
ISSN 2954-1964

KIEKKOILIJAN

luja usko

Kai Kantola on kiekkokaukaloiden vauhtiveikko, jolle suhde Jumalaan on tärkein asia elämässä.

Kuopion jääkiekkjoukkue KalPa on tänä keväänä edennyt SM-liigassa pudotuspeleihin saakka. Lätkäfanien kiekkokuume kasvaa ja pelaajien suonissa virtaa adrenaliini.

”Olen muutamia kertoja aiemminkin saanut urallani kokea pudotuspelejä ja onhan niissä aivan omanlaisensa tunnelma. Kun kiekko putoaa jäähän ja ilmapiiri sähköistyy, se tunne on aina yhtä kutkuttava”, KalPan hyökkääjä **Kai Kantola** kuvailee ennen pudotuspeli-kierroksen alkamista.

Jääkiekko on 35-vuotiaalle Kantolalle ammatti ja intohimo – se ei ole jäänyt epäselväksi. Mutta hänen elämässään on vielä jotain suurempaa, joka menee kaiken muun ohi: vahva luottamus Jumalaan.

Pikkupojan päätökset

Kantolan vanhemmat ovat suomalaisia, mutta hän on syntynyt Kanadassa. Sieltä perhe muutti myöhemmin Yhdysvaltoihin, jossa Kantola asui päälle parikymppiseksi saakka.

Jo hyvin pienestä saakka Kantola on tiennyt, että hänestä tulee jääkiekkoilija.

”Isäni on kertonut minun 4-vuotiaana ilmoittaneen, että pelaan isona NHL:ssä, minulla on suomalainen vaimo ja sitten minusta tulee vielä pappi”, Kantola nauraa.

Melko oikeaan nuo pikkupojan päätökset osuivat. Kantola tapasi Tampereella nykyisen vaimonsa ja perhe on ehtinyt kasvaa kolmella lapsella. NHL-urakin oli melkein käden ulottuvilla.

”Minulla olisi vajaat kymmenen vuotta sitten ollut saumoja päästä NHL:aan, mutta pahat loukkaantumiset murensivat unelman. Nyt aika on jo ajanut sen mahdollisuuden ohi, olen kuitenkin päässyt sinuiksi asian kanssa.”

NHL:n sijaan Kantola on kunnostautunut SM-liigassa ja yhden kauden myös Itävallassa EHC Linzin riveissä.

Kantolalla on paloa jatkaa liigajäillä vielä seuraavat 2–3 vuotta.

”Silloin alkaa jo nuorinkin lapsi olla kouluiässä ja olisi sopiva aika asettautua pysyvämmiin aloilleen.”

Onko sitten kenties pappisuran aika?

”No ehkä ei. Jumalan mies olen sydänjuuriani myöten, mutta minua kiinnostaisi vielä tulevaisuudessakin tehdä työtä kiekkoilun parissa. Tavoitteena on, että auttaisin nuoria kiekkoliijoita antamalla konsultointiapua. Haluaisin maksaa takaisin sitä hyvää, mitä itse olen saanut.”

Uskoa ja epäuskoa

Kantolan hengellinen vakaumus on lapsuudenkodin perintöä, ja sitä samaa perintöä hän haluaa jakaa myös omille lapsilleen.

”En voi sanoa, että olisin tullut uskoon jollain tietyllä hetkellä tai dramaattisella tavalla. Olen kasvanut siihen ja uskoni on vahvistunut vuosien myötä. Epäuskon hetkiäkin on ollut, mutta minusta se on ihan luonnollista ja kuuluu asiaan.”

Erityisesti Kantolan usko on ollut koetuksella loukkaantumisten hetkillä, jolloin ammatti on ollut vaakalaudalla ja kovat fyysiset kivut ovat ravistelleet kroppaa.

”Nuo hetket ovat kuitenkin lopulta vieneet minut lähemmäksi Jumalaa.”

Kantola kertoo, että kotona he lukevat yhdessä lasten kanssa Raamattua ja keskustelevat sen kertomuksista.

”On tärkeää, että uskonasioista ja raamatunkertomuksista puhutaan lapselle hänen ikätasonsa mukaisesti. Esimerkiksi pääsiäiseen liittyvä Jeesuksen kärsimys ja ristinkuolema voivat olla liian rankkaa kuultavaa pienimmille.”

”Haluan antaa lapsilleni kristilliset eväät, joiden avulla he voisivat etsiä ja löytää uskon siemenen. Toivon, että he osaisivat kysyä vaikeitakin kysymyksiä. Meidät kaikki on kutsuttu etsimään totuutta, sillä etsivä löytää ja kolkuttavalle avataan.”

Asioista pitää puhua

Kantola painottaa, että hän ei tuputa omaa vakaumustaan kenellekään eikä julista Jumalan sanaa pukukopissa.

”Mutta tietysti olen valmis juttelemaan uskosta, jos joku minulta siitä kysyy.”

Suomessa hengellinen vakaumus mielletään vahvasti yksityisasiaksi, josta ei herkästi muille avauduta. Tämä hieman kummastuttaa Kantolaa.

”Mielestäni juuri uskonnosta pitäisi keskustella avoimemmin, kuten myös

Meidät kaikki on kutsuttu etsimään totuutta.

politiikasta. Jos nämä asiat lakaistaan maton alle, ei koskaan voi syntyä aitoa dialogia eikä ymmärrystä toinen toisistamme. Jokainen vain kaivautuu syvempiin omiin poteroihinsa.”

Keskustelukulttuuri on Yhdysvalloissa Kantolan mukaan Suomea avoimempi ja aktiivisempi.

”Sitä kaipaen, vaikka muuten olenkin juurtunut tänne ja viihdyn loistavasti.”

Erityisen hyvin Kantola on viihtynyt Kuopiossa. KalPan riveissä hän on pelannut kaikkiaan viisi kautta.

”Täällä on paljon sosiaalisempaa porukkaa kuin muualla Suomessa. Tuntemattomat ihmiset ottavat helposti kontaktia ja jäävät juttusille, vähän niin kuin Yhdysvalloissakin. Siitä tulee minulle kotoisa olo.”

Empatia ennen muuta

Kantola liputtaa vahvasti empatian puolesta ja haluaa opettaa sen merkityksen myös lapsilleen.

”Olisi aina tärkeää miettiä, miten voisi palvella toisia ihmisiä eikä vain hakea omaa etua.”

YHDYSVALLOISSA varttunut Kai Kantola kävi rippikoulun Suomessa 26-vuotiaana. ”Se oli hieno kokemus, meillä oli papin kanssa hyviä keskusteluja.”

HELI HARING

Mutta kuinka empatia toteutuu jääkiekkokaukalossa, jossa nähdään paljon kovia otteita?

”En näe ristiriitaa sen ja kilpaurheilun välillä. Jääkiekko on joukkuepeliä, jossa ponnistellaan porukalla yhteisen tavoitteen eteen. Siinä oppii sosiaalisia taitoja ja itsekuria. Sooloilulla ei kaukalossa pärjää.”

”Haluan auttaa joukkuettani voittoon ja pelaan kovaa, sitä ei voi kiistää. Kukaan ei kuitenkaan tahallaan halua otteluissa satuttaa toisia. Siellä on olemassa säännöt, joiden mukaan pelataan ja myös rangaistukset, jotka kärsitään sääntöjen rikkomisesta.”

Huippu-urheilu on arvaamatonta, ura voi tyssätä milloin tahansa loukkaantumiseen tai epäonnistumiseen. Kanto-

la on kuitenkin seesteisin mielin – niin uran kuin elämän suhteen yleensäkin.

”Jokaisen elonpolku on vuoristorataa. On hyviä, ja on huonoja hetkiä. Voin olla luottavainen, sillä tiedän, että Jumala on vierellä. Tiedän myös, että tämän maallisen elämän jälkeen koittaa uusi elämä.”